

innowacyjni

2(12)/2011

ISSN 1689-7447

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Osobisty przewodnik

str. 23

- 6 Rozmowa z Iwoną Wendel, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
- 12 Nowe ramy prawne stwarzają możliwość wsparcia klastrów także we wczesnej fazie rozwoju
- 24 Programy operacyjne zostały tak skonstruowane, aby wzajemnie uzupełniać podejmowane działania

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

w numerze

- 4** Program zasili ponad 400 mln euro – do 25 marca 2011 r. podpisano z beneficjentami 6859 umów na sumę 30,81 mld zł
- 6** Program w nowelizacji – rozmowa z Iwoną Wendel, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego
- 8** Łatwiejszy kredyt po nowelizacji – do wykorzystania w ramach działania 4.3 PO IG jest nadal ponad 1,2 mld zł
- 10** Technologia wypieku – Spółdzielnia „Agro” w Małdytach w zmianie technologii znalazła sposób na poprawienie swojej pozycji wśród konkurencji
- 11** Na zimno i w strefie wybuchu – Suwary SA to spółka, która potrafi powiązać fundusze unijne ze strategią rozwoju firmy
- 12** Plaster na klaster – nowelizacja przepisów normujących działanie 5.1 ma wspierać klastry we wczesnej fazie rozwoju
- 14** Nowe standardy w budownictwie – członkowie klastra oferują wszechstronne usługi związane z budownictwem energooszczędnym
- 16** Kapitał dla odważnych – aby zmniejszyć koszty przeprowadzenia emisji akcji, warto sięgnąć po wsparcie w ramach poddziałania 3.3.2
- 17** Docenieni przez inwestorów – inwestorzy z NewConnect docenili strategię wrocławskiej spółki ATON-HT SA
- 18** Najlepsza droga – rozmowa z Małgorzatą Szerszeń-Krzywicką, dyrektorką ds. Finansowych Centrum Klimy SA
- 19** Web z pomysłami – działanie 8.1 należy do najsprawniej realizowanych w Programie
- 20** Zwierzak on-line – wrocławska spółka Blue Vet proponuje elektroniczną książeczkę zdrowia zwierzęcia dostępną w sieci
- 21** Podróż z sieci – rozmowa z Nikodemem Jaworskim, prezesem firmy ACNJ Sp. z o. o., twórcą portalu tuwyjezdzam.pl
- 22** Moda z platformy – innowacyjny system B2B stworzył nową jakość w obsłudze kontrahentów spółki HurtimeX
- 23** Osobisty przewodnik – NaviExpert to pierwsza polska nawigacja osobista do telefonów komórkowych
- 24** Komplementarność w PO IG – MRR zleciło ocenę komplementarności PO IG z innymi programami operacyjnymi
- 26** Innobserwacje – wiadomości ze świata innowacji
- 27** Krzyżówka

Na okładce: Andrzej Jaskiewicz, prezes spółki NaviExpert

6

18

14

ZDJĘCIA NA OKŁADCE: NAVIEXPERT; STR. 2 (OD GÓRY): MRR, CENTRUM KLIMA SA, GFP BUSINESS PARK

Ministerstwo
Rozwoju
Regionalnego

Innowacyjni
Biuletyn poświęcony PO IG
wydawany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Zarządzania Programami
Konkurencyjności i Innowacyjności
Wydział Informacji i Promocji
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
tel. 22 330 34 18
Koordynacja: Marta Paciorek, Joanna Zawadzka
Koncepcja: Smartlink Sp. z o.o.
ul. Mickiewicza 3/10, 60-833 Poznań
e-mail: biuro@smartlink.pl, www.smartlink.pl
Redakcja: Jerzy Gontarz, Iwona Gutowska
Projekt graficzny i skład: Alina Merha
Korekta: Tomasz Nowak

Publikacja współfinansowana jest ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

INNOWACYJNA
GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

sukcesy i dostosowania

W wyniku podziału środków z Krajowej Rezerwy Wykonania Program Innowacyjna Gospodarka zostanie zasylony największą pulą pieniędzy spośród wszystkich programów krajowych. Dzięki sprawnemu wykorzystywaniu funduszy unijnych budżety kilku priorytetów PO IG zwiększą się o prawie 300 mln euro. Po dodaniu środków z puli tzw. dostosowania technicznego alokacja na Program wzrośnie o ponad 403 mln euro.

Dostrzeżliśmy w Programie kilka obszarów, które wymagały dodatkowych regulacji. Należało do nich m.in. wsparcie dla ponadregionalnych powiązań kooperacyjnych (działanie 5.1), które w dotychczasowej formie koncentrowało się na pomocy klastrów już istniejącym. Brakowało natomiast instrumentów dla powiązań na wczesnym etapie rozwoju. Dlatego nowelizacja rozporządzenia ministra rozwoju regionalnego z 15 lutego 2011 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach PO IG zmieniła dotychczasowe zasady udzielania wsparcia, stwarzając tym samym dużą szansę dla powiązań na etapie inkubacji (więcej informacji na str. 12-13). Wprowadzono również zmiany w Programie Operacyjnym – m.in. w zakresie wartości i definicji wskaźników monitorowania. Rozszerzony został także katalog beneficjentów w ramach poddziałania 5.4.1 o dużych przedsiębiorców w obszarze uzyskiwania praw własności przemysłowej poza granicami Polski. To tylko wybrane przykłady usprawnień w PO IG.

W numerze sporo miejsca poświęcamy działaniu 4.3 „Kredyt technologiczny” i zmianom w ustawie o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej. Według danych z początku kwietnia br. wartość podpisanych umów w działaniu kształtuje się na poziomie 6,8% jego alokacji – to jeden z najniższych wyników w całym Programie. Niewielkie dotąd zainteresowanie kredytem technologicznym wynikało z ograniczeń, które stwarzają zapisy dotychczas obowiązującej ustawy. Chodzi m.in. o obostrzenia dotyczące kategorii kosztów kwalifikowanych, powiązanie wypłaty premii technologicznej z osiągnięciem przez firmę odpowiedniego poziomu sprzedaży wyrobów lub usług wytworzonych przy użyciu nowej technologii, konieczność zakupu prawa własności przemysłowej do wdrażanej technologii lub usługi badawczo-rozwojowej. Nowelizacja ustawy wprowadza wiele uproszczeń w tym zakresie, co powinno zachęcić firmy do korzystania z tego atrakcyjnego w istocie instrumentu (*vide* „Łatwiejszy kredyt” str. 8).

Na łamach biuletynu prezentujemy wybranych beneficjentów, którzy mimo dotychczasowych barier, dzięki pozyskaniu kredytu technologicznego, potrafili zmienić swoją firmę, nawet w tak tradycyjnych branżach jak piekarnictwo.

Opisywane zmiany zwiększają efektywność wykorzystywania funduszy w ramach PO IG, a przede wszystkim są odpowiedzią na rzeczywiste potrzeby i sprawdzone modele działania różnych grup beneficjentów.

Życzę owocnej lektury

Iwona Wendel
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

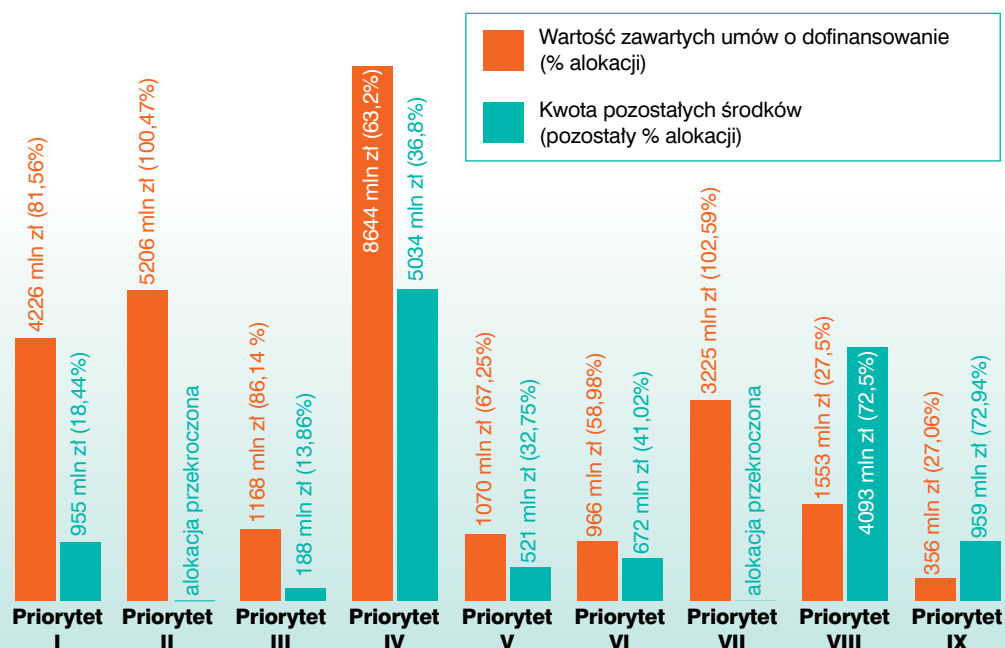
Od początku realizacji PO IG do 1 kwietnia 2011 r. podpisano z beneficjentami 6175 umów na sumę 26,41 mld zł, co wyczerpuje ponad 68% alokacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Budżet Programu zostanie zasilony dodatkowymi pieniędzmi.

program zasili ponad 400 mln euro

W lutym 2011 r. Komitet Koordynacyjny Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 przyjął uchwały dotyczące ukierunkowania dodatkowych środków wspólnotowych. Członkowie Komitetu zdecydowali o podziale ponad 1,331 mld euro z Krajowej Rezerwy Wykonania (KRW) oraz 582,4 mln euro pochodzących z tzw. dostosowania technicznego (DT) pomiędzy programy: Innowacyjna Gospodarka, Infrastruktura i Środowisko, Rozwój Polski Wschodniej, Kapitał Ludzki oraz programy regionalne. Alokacja PO IG wzrosła o kilkaset milionów euro. Konkretnie priorytety Programu zostaną zasilone kwotą prawie 300 mln euro z Krajowej Rezerwy Wykonania i ponad 100 mln euro z dostosowania technicznego. Przypomnijmy, że dotychczasowa alokacja na PO IG wynosiła 9,71 mld euro, w tym 8,25 mld euro stanowią środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Pozytywne podsumowanie PO IG. Łączna kwota, o jaką ubiegali się projektodawcy, których projekty były poprawne pod względem formalnym, wyniosła 69,5 mld zł i stanowiła ok. 179% przewidzianej na Program alokacji. Do 1 kwietnia 2011 r. zatwierdzono do dofinansowania ponad 7 tys. wniosków na łączną kwotę blisko 31 mld zł. Podpisano zaś 6175 umów na sumę 26,41 mld zł. Instytucje wdrażające do 1 kwietnia przekazały beneficjentom 6,4 mld zł, co przekracza 16% alokacji na cały Program. Kwota wypłaconych zaliczek to 4,7 mld zł. W kilku priorytetach poziom płatności przekroczył 20%. Instytucja Zarządzająca PO IG poświadczyla wydatki w kwocie 6,4 mld zł i tyle samo certyfikowano do Komisji Europejskiej. 30 marca podczas XI posiedzenia Komitetu Monitorującego PO IG przyznano dodatkowe środki w następujących priorytetach:

Wykorzystanie budżetu PO IG w podziale na priorytety Programu

Źródło: MRR. Dane na dzień 1 kwietnia 2011 r. Alokacja w złotych przy kursie 1 euro = 3,9880 zł

- I „Badania i rozwój nowoczesnych technologii”
- III „Kapitał dla innowacji”
- IV „Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia”
- V „Dyfuzja innowacji”
- VII „Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji”.

Zadecydowano również o przesunięciu środków z działania 5.4.1 „Wsparcie na uzyskanie/realizację ochrony własności przemysłowej” do działania 5.3 „Wspieranie ośrodków innowacyjności”, tym samym budżet tego ostatniego zwiększył się o 55 mln zł. Realokacja nastąpi także pomiędzy priorytetami – zmniejszone zostaną środki w priorytecie VIII. „Społeczeństwo informacyjne – zwiększenie innowacyjności gospodarki” i IX. „Pomoc techniczna”.

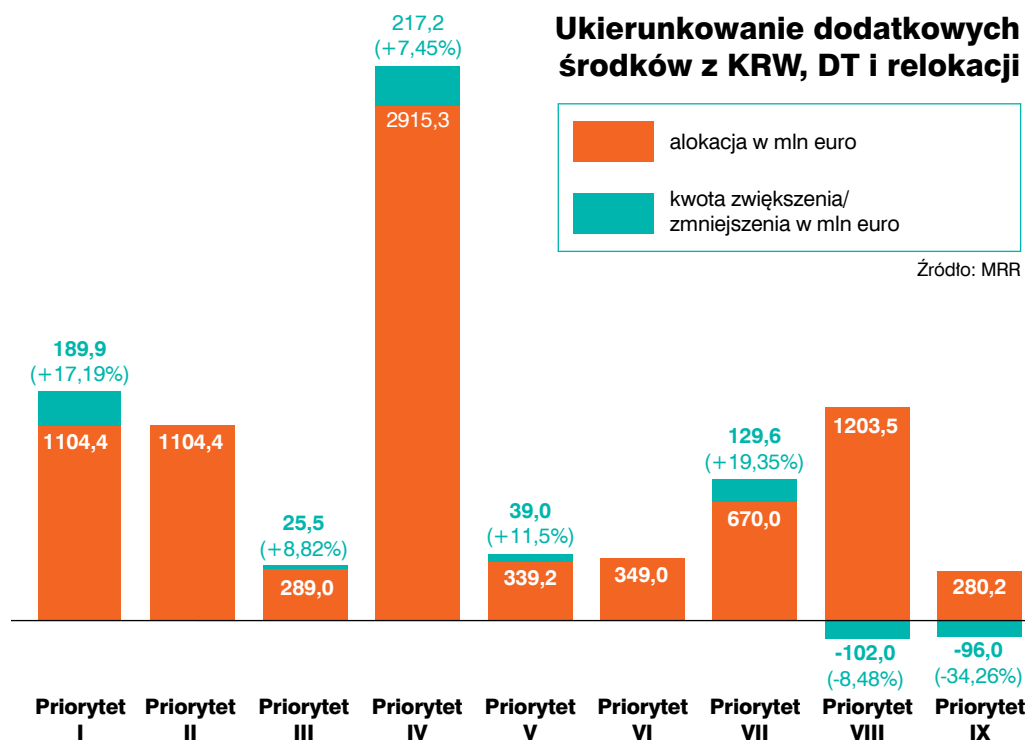
Priorytety PO IG konkurowały z innymi programami krajowymi. Programom regionalnym przypadło

- środki przeznaczone na wsparcie usuwania skutków powodzi 50 mln euro (ok. 8% alokacji)
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej terenów postoczniovych (Szczecin) oraz rewitalizacja ekonomiczna gminy Łapy –10 mln euro.

W związku z wyczerpaną obecną alokacją lub rosnącym zainteresowaniem wnioskodawców, dodatkowe wsparcie DT w ramach PO IG skierowano na:

- Priorytet I „Badania i rozwój nowoczesnych technologii”: ponad 23 mln euro. W dłuższym okresie, dzięki zaangażowaniu partnerów-przedsiębiorców, jego realizacja przyczyni się do komercjalizacji wyników badań i tym samym wpłynie na osiągnięcie celów PO IG.
- Priorytet IV „Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia”: 72,5 mln euro. W znaczącym stopniu przyczyniając się do zwiększenia liczby przedsię-

Ukierunkowanie dodatkowych środków z KRW, DT i relokacji

ok. 512 mln euro (co stanowi 38,5% KRW), liczonego z osobnej puli Programowi Kapitał Ludzki – ponad 300 mln euro (22,5%), a pozostałym programom krajowym – 519 mln euro (39%).

Dostosowanie techniczne. Oprócz premii z KRW do programu trafią dodatkowe fundusze z dostosowania technicznego. Już w ubiegłym roku Komitet Koordynacyjny NSRO przyjął uchwałę (nr 44 z 25 czerwca 2010 r.) w sprawie podziału dodatkowych środków wspólnotowych na realizację Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013. Pieniądze z puli DT podzielono w następujący sposób:

- krajowe programy operacyjne – 422,4 mln euro (ok. 68% dostępnej alokacji)
- regionalne programy operacyjne – 150 mln euro (ok. 24% alokacji)

biorstw innowacyjnych w Polsce oraz podnosząc udział w sprzedaży produktów wysokiej technologii, realizuje cele strategii Europa 2020 w zakresie priorytetu „Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach”.

- Priorytet V „Dyfuzja innowacji”: 8 mln euro. W wyniku wprowadzanych zmian legislacyjnych, rozszerzających zakres projektów możliwych do wsparcia, jak również sprawnej i efektywnej realizacji projektów indywidualnych, istotnie wzrosło zapotrzebowanie na zwiększenie wsparcia.

Podsumowując, łączna wartość dodatkowej alokacji z Krajowej Rezerwy Wykonania oraz dostosowania technicznego dla PO IG stanowić będzie ponad 403 mln euro. Ostateczna decyzja w sprawie podziału dodatkowych środków zostanie podjęta przez Komisję Europejską.

Jerzy Gontarz

Zakładamy, że po 2013 r. na większą niż obecnie skalę stosowane będą różnego rodzaju instrumenty wsparcia zwrotnego (pożyczki, poręczenia, wejścia kapitałowe) – mówi Iwona Wendel, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

program w nowelizacji

» Podpisane umowy w 70% wykorzystują alokację w Programie Innowacyjna Gospodarka (PO IG). Płatności na konta projektodawców to mniej więcej 1/4 tej kwoty. To dobry wynik?

Biorąc pod uwagę stopień kontraktacji projektów w ramach PO IG, który na początku kwietnia br. wyniósł blisko 70%, wydawać by się mogło, że poziom płatności na poziomie 16% jest niezadowolający. Warto jednak zauważyć, że w większości przypadków stan ten spowodowany jest realizacją długookresowych projektów, które będą generowały największe płatności dopiero w fazie końcowej. Dodatkowo wartość płatności nie obejmuje wypłaconych, a nierozliczonych zaliczek, tj. zaliczek w działaniach, w których nie jest udzielana pomoc publiczna. Poziom płatności powiększony o wartość wypłaconych zaliczek zdecydowanie zmienia niekorzystny wskaźnik – kwota wypłaconych zaliczek na początku kwietnia br. przekroczyła 4,7 mld zł.

Poziom płatności należy również odnieść do realizacji założonych przez beneficjentów harmonogramów rzeczowo-finansowych. Terminy realizacji projektów, na skutek niezależnych czynników zewnętrznych (przedłużających się procedur przetargowych, opóźnienia w dostarczaniu przez beneficjentów niezbędnych dokumentów, decyzji administracyjnych), zmieniają się, co przekłada się na postępowanie w realizacji płatności.

Jestem przekonana, że wraz z zakończeniem kolejnych etapów realizacji projektów wartość płatności będzie systematycznie wzrastać. Postęp powinien być najbardziej widoczny w 2011 i 2012 r.

» PO IG zostanie zasilone kwotą prawie 300 mln euro z Krajowej Rezerwy Wykonania (KRW) i ponad 100 mln euro z dostosowania technicznego (DT). Jak zostanie zagospodarowana pula środków z KRW i DT?

Dodatkowymi środkami planujemy zasilić pięć priorytetów: I „Badania i rozwój nowoczesnych technologii”, III „Kapitał dla innowacji”, IV „Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia”, V „Dyfuzja innowacji” oraz VII „Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji”. Propozycje podziału środków finansowych pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania oraz dostosowania technicznego w ramach osi priorytetowych PO IG zatwierdziliśmy na posiedzeniu Komitetu Monitorującego PO IG

(KM PO IG) w 30 marca br. Następnie, zgodnie z art. 50 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, zatwierdzone przez Komitet propozycje trafią do akceptacji Komisji Europejskiej (KE), po wcześniejszym zatwierdzeniu przez Radę Ministrów. KE powinna zatwierdzić znowelizowany Program do końca tego roku. Chciałabym jednak podkreślić, iż na ostateczny podział środków, dokonany w ramach poszczególnych priorytetów oraz konkretnych działań, będą miały wpływ również negocjacje z KE. Dodatkowo pomiędzy poszczególnymi priorytetami Programu możliwe są realokacje środków, które – podobnie jak podział środków z KRW i DT – wymagają akceptacji KE.

» W kilku działaniach PO IG już w ubiegłym roku wyczerpała się alokacja. Jakie możliwości pozyskania dofinansowania z PO IG pojawią się jeszcze w tym roku? Na co mogą się przygotować beneficjenci?

Zgodnie z obowiązującym harmonogramem naborów, w bieżącym roku przeprowadzone zostaną konkursy w 13. działaniach Programu, w tym w 10. adresowanych do przedsiębiorców. W większości dostępnych działań PO IG przewidziano kilka rund aplikacyjnych. Wyjątek stanowią działanie 8.1 „Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej”, w którym zaplanowaliśmy jeden konkurs w pierwszej połowie 2011 r., a także działania, w których prowadzony jest nabór ciągły: poddziałanie 5.4.1 „Wsparcie na uzyskanie/realizację ochrony własności przemysłowej” czy poddziałanie 6.5.2 „Wsparcie udziału przedsiębiorców w programach promocji”.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, iż prowadzony dotąd nabór ciągły w ramach działania 4.3 „Kredyt technologiczny” został zamknięty 15 kwietnia tego roku, a kolejny konkurs odbędzie się na nowych zasadach, w oparciu o znowelizowane przepisy ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowa-

Podział środków pomiędzy dofinansowanie bezpośrednie (dotacje) oraz zwrotne będzie zróżnicowany wieloma czynnikami (obszar wsparcia, typ projektów), w tym także potrzebami beneficjentów

cyjnej. Na kształt harmonogramu mogą mieć wpływ wspomniane już dodatkowe środki z KRW oraz DT, które mogą zostać skierowane także na przeprowadzenie naborów w części działań, w których alokacja została wyczerpana.

» **W działaniu 8.4 „Zapewnienie dostępu do internetu na etapie ostatniej mili” PO IG pozostało do wykorzystania stosunkowo dużo środków. Jakie plany na 2011 r. są związane z tym działaniem?**

Faktycznie, w ramach działania 8.4 PO IG, według stanu wdrażania na 1 kwietnia 2011 r., zostało dotychczas zawartych 95 umów o dofinansowanie, na łączną kwotę ponad 92 mln zł. Stanowi to zaledwie 11,6% alokacji, która wynosi 200 mln euro. Przytoczone liczby nie przedstawiają jednak pełnego obrazu. Warto zauważyć, że Instytucja Zarządzająca PO IG zatwierdziła do wsparcia 137 wniosków aplikacyjnych na kwotę ponad 139 mln zł dofinansowania i zawierane są nowe umowy o dofinansowanie. Obecnie trwa ocena 361 wniosków aplikacyjnych złożonych w naborze zakończonym 30 grudnia 2010 r. Ponadto planowane jest przeprowadzenie kolejnych naborów, dlatego stan wdrażania działania 8.4 PO IG powinien się systematycznie poprawiać.

Jednocześnie, mając na względzie pozytywny wpływ działania na budowę sieci szerokopasmowych w Polsce (do 30 grudnia ubiegłego roku dzięki działaniu 8.4 do internetu podłączonych zostało 1490 użytkowników), dążymy do usprawnienia tego instrumentu. Prowadzone są prace nad zmianą kryteriów wyboru projektów – tak, aby wsparcie zasilało najlepsze jakościowo inwestycje. Ich celem jest także uniemożliwienie tzw. blokowania miejscowości pod projekty o niewielkiej wartości dodanej z punktu widzenia przyszłych odbiorców usług dostępu do internetu. Blokowanie miejscowości ogranicza możliwość realizacji konkurencyjnych projektów w tych samych miejscowościach i jednocześnie powoduje, że potrzeby mieszkańców w zakresie uzyskania dostępu do internetu nie są w pełni zapewnione.

» **Jednym z ważnych zadań podczas polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej jest zainicjowanie rozmów na temat kształtu przyszłej polityki spójności. W jednym z wywiadów minister Elżbieta Bieńkowska wspomniała, że rozważany jest pomysł zastąpienia bezzwrotnych dotacji preferencyjnymi kredytami na innowacje. Jakie nowości w obszarze wspierania innowacyjności pojawią się po 2013 r.? Jakie nowe podejście wymusza Strategia EU 2020, priorytet „Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacjach”?**

Biorąc pod uwagę potrzebę zwiększenia efektywności gospodarowania środkami publicznymi, zalecenia Komisji Europejskiej, a także dotychczasowe doświadczenia płynące z realizacji programów operacyjnych, możemy założyć, iż po 2013 r. na większą niż obecnie skalę stosowane będą różnego rodzaju instrumenty wsparcia zwrotnego (pożyczki, poręczenia, wejścia kapitałowe). Mają one wiele zalet. Ich zwrotny charakter, a w rezultacie możliwość wielo-

FOT. MFR

krotnego użycia, przyczynia się do trwalszego oddziaływania na rozwój gospodarki. Dotacje są zaś jednorazowym transferem środków do beneficjenta. Nie bez znaczenia jest też fakt, iż instrumenty zwrotne w mniejszym niż dotacje stopniu zakłócają równowagę rynkową.

Chcę jednak wyraźnie zaznaczyć, iż rozszerzenie zakresu stosowania instrumentów zwrotnych nie musi oznaczać całkowitej rezygnacji z dotacji jako formy wsparcia. Podział środków pomiędzy dofinansowanie bezpośrednie (dotacje) oraz zwrotne będzie zróżnicowany wieloma czynnikami (obszar wsparcia, typ projektów), w tym także potrzebami beneficjentów. Decyzje odnośnie do tego, przy pomocy jakich narzędzi wspierać będziemy innowacyjne projekty, poprzedzone będą analizami, dotyczącymi np. stopnia efektywności poszczególnych instrumentów, potencjału krajowych instytucji finansowych, a także barier w dostępie do kapitału w przypadku potencjalnych beneficjentów. Oczywiście wszystkie decyzje w tym zakresie będą przedmiotem konsultacji z zainteresowanymi stronami, w tym m.in. z przedsiębiorcami oraz instytucjami otoczenia biznesu.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

Nowelizacja ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej usuwa najbardziej dotkliwe dla przedsiębiorców bariery w ubieganiu się o kredyt technologiczny.

Łatwiejszy kredyt

Za tym, że zmiany te są bardzo potrzebne, przemawia fakt, że na razie skorzystała z tego instrumentu nieliczna grupa firm. Trafi do nich mniej niż 10% pieniędzy do wykorzystania. Pozostaje więc ponad 1,2 mld zł. Do 1 kwietnia 2011 r. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) przyjął 188 wniosków o dofinansowanie. Wartość premii technologicznych, o które wnioskowały firmy, wyniosła 308,3 mln zł. Do tej pory pozytywną weryfikację przeszły 73 projekty, którym udzielono promesy premii technologicznej na łączną kwotę 122,6 mln zł. *De facto* będzie to kwota nieco niższa, bo po uwzględnieniu faktu, że część wniosków wycofano, wyniesie 118,9 mln zł. Podpisane zostały 52 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę 91 mln zł (według stanu na 1 kwietnia br.). Kolejne 53 wnioski znajdują się w trakcie oceny bądź oczekują na akceptację Instytucji Zarządzającej

Kredyt technologiczny jest świetnym pomysłem na zachęcenie firm do wdrażania nowych technologii, prowadzenia prac badawczo-rozwojowych

PO IG. Dotychczas 65 aplikacji odrzucono, ponieważ nie spełniały kryteriów. Łączna wartość kredytów technologicznych, udzielonych przez banki współpracujące z BGK, przekracza w tej chwili 181 mln zł.

W konkursie rozpoczętym 1 października 2010 r., na który przeznaczono ponad 222 mln zł, do wykorzystania pozostaje przeszło 103 mln zł (stan na 1 kwietnia 2011 r.). Ogółem zaś w działaniu 4.3 „Kredyt technologiczny” PO IG do dyspozycji BGK pozostaje jeszcze kwota ponad 1,2 mln zł. Pieniądże te muszą zostać zakontraktowane do września 2013 r.

Bariery i trudności. – Dotychczasowe, niewielkie zainteresowanie premią technologiczną wynika przede wszystkim z barier, które stwarzają zapisy obecnie obowiązującej ustawy – twierdzi Marzena Tymińska-Ładziak, naczelnik Wydziału Wdrażania Kredytu Technologicznego w Departamencie Programów Europejskich BGK.

Trzy spośród tych barier są najważniejsze. Pierwsza to obostrzenia dotyczące tego, jak wyliczana jest

kwota premii technologicznej. Podstawą wyliczenia dotacji są tylko te koszty kwalifikowane, które zostaną sfinansowane kredytem technologicznym, nie zaś ich całość. To niekorzystnie odróżnia kredyt technologiczny od innych, finansowanych ze środków UE, instrumentów wsparcia dla MSP. Drugą barierą jest reguła obowiązująca od początku istnienia kredytu technologicznego: wypłata premii technologicznej jest powiązana z osiągnięciem przez firmę odpowiedniego poziomu sprzedaży wyrobów lub usług wytworzonych przy użyciu nowej technologii. Z tego powodu nie może ona być wypłacona natychmiast po zakończeniu inwestycji technologicznej. Trzecie, istotne ograniczenie wynika z tego, że wdrażana technologia musi mieć postać prawa własności przemysłowej lub usługi badawczo-rozwojowej. Tymczasem proces patentowania jest długotrwały i często po jego zakończeniu okazuje się, że technologia straciła walor nowości.

Druga z wymienionych barier jest – zdaniem banków – jednym z najważniejszych czynników zniechęcających firmy do korzystania z kredytu technologicznego. Wypłata premii jest uzależniona od sprzedaży towarów czy usług wytworzonych po realizacji inwestycji. Wydłuża to okres, w jakim przedsiębiorca otrzymuje premię, a także uzależnia ją od czynników zewnętrznych, jak popyt na produkty czy usługi. Aktualna nowelizacja zmienia ten wymóg – premia ma być wypłacona po zakończeniu realizacji inwestycji. Zmiana ta niewątpliwie zwiększy zainteresowanie przedsiębiorców kredytem technologicznym – przewidują przedstawiciele Banku PKO BP, który jest jednym z 15 banków komercyjnych współpracujących z BGK przy udzielaniu kredytu technologicznego.

– W korzystaniu z kredytu technologicznego beneficjentom przeszkadzają zbyt złożone procedury – uważa Grażyna Wilmańska, ekspert w Zespole Funduszy Unijnych, w Departamencie Współpracy Instytucjonalnej Banku BPS SA. – Największą barierą jest sposób definiowania innowacji oraz obliczania kwoty dotacji, która zależy od wysokości kredytu, a nie od całości kosztów kwalifikowanych. Ponadto wiele do życzenia pozostawia wypłata premii, uzależniona od osiągnięcia przez beneficjenta przychodów ze sprzedaży. W naszej ocenie zmiana ustawy przyczyni się do większego zainteresowania potencjalnych beneficjentów kredytem technologicznym – dodaje.

Kluczowe zmiany. Poza zapisem, że wypłata premii będzie następować bezpośrednio po prawidłowym zrealizowaniu inwestycji technologicznej, bez konieczności dokumentowania sprzedaży towarów i usług, wyprodukowanych z udziałem nowej tech-

nologii – projekt nowelizacji zakłada szereg innych zmian korzystnych dla przedsiębiorców. Najważniejsze z nich to:

- Wsparcia będzie można udzielić także na technologię w postaci nieopatentowanej wiedzy technicznej. Przedsiębiorca łatwiej spełni wymogi formalne stawiane wdrażanej technologii. BGK przewiduje, że przyczyni się to do znacznego wzrostu odsetka wniosków ocenionych pozytywnie – dzisiaj weryfikację przechodzi 44% składanych wniosków, po nowelizacji może to być (wg BGK) nawet 75%.
- Premia technologiczna będzie wyliczana od całości wydatków kwalifikowalnych, a nie tylko od wydatków sfinansowanych kredytem technologicznym. Dzięki temu powinna się zwiększyć intensywność wsparcia, czyli w rezultacie wzrośnie wartość premii technologicznej.
- Inwestycję technologiczną można będzie rozpocząć już po złożeniu wniosku o dofinansowanie do BGK, a nie – jak obecnie – po uzyskaniu promesy premii technologicznej. Stworzy to możliwość wcześniejszego rozpoczęcia procesu inwestycyjnego.
- Koszty kwalifikujące się do wsparcia obejmą również zakup gruntu (do 10% całkowitej wartości kosztów kwalifikowalnych), budowę budynków i budowli oraz usługi doradcze. To rozwiązanie pozwoli na udzielanie wsparcia projektom, w których nowa technologia musi być ulokowana w nowych obiektach.

Co budzi obawy. Z rozmów z firmami, które już skorzystały z kredytu technologicznego, wynika, że chociaż będą to korekty bardzo istotne, faktycznie ułatwiające skorzystanie z tego instrumentu, pozostaną pewne wątpliwości. Problemem mogą być np. kwestie związane z koniecznością stosowania się do procedur zamówień publicznych – przygotowując wniosek, firma musi określić parametry nowej linii technologicznej, by spełniała ona kryteria oceny technologii wymagane do uzyskania kredytu technologicznego, a jednocześnie by odpowiadała potrzebom firmy. Często w tym celu przedsiębiorstwo już wówczas musi przeprowadzać wstępne negocjacje z dostawcami. Opóźnienia wynikające z czasu rozpatrywania wniosku, a następnie z konieczności organizowania przetargu mogą pokrzyżować kalkulacje, na bazie których firma pisze biznesplan.

Pytania zadawane BGK przez firmy zainteresowane skorzystaniem z tego instrumentu wskazują, że obawy budzi też sposób oceny, czy technologia, którą chce wdrożyć firma, spełnia kryteria (m.in. nie jest używana na świecie dłużej niż 5 lat). Zastrzeżenia, że technologia nie jest wystarczająco innowacyjna, były dość częstym powodem odrzucania wniosków na początku wdrażania kredytu technologicznego. Firmy nadal często się tego boją.

– Kredyt technologiczny jest świetnym pomysłem na zachęcenie firm do tworzenia nowych technologii, do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych, co w długim terminie może znacząco wpłynąć na jakość produktów i usług oferowaną przez polskie firmy, a także na postrzeganie polskiego rynku jako innowacyjny. Aby móc jednak mówić o długoterminowym

efekcie, program powinien trwać dłużej i być bardziej dostępny. Nie chodzi oczywiście o rozdawnictwo, tylko o wsparcie rozsądnych inwestycji mających na celu poprawę konkurencyjności firm. Innowacyjność powinna być wspierana na poziomie Polski programem publicznym – krajowym, długoterminowym, dającym pewność i stabilność na lata. To nie może być krótkotrwały zryw, ale rozłożone w czasie działania – dodaje Filip Mazurek, kierujący Zespołem Zarządzania Produktami w Departamencie Marketingu Bankowości Przedsiębiorstw Banku Millennium.

Co dalej? Rządowy projekt „Ustawy o zmianie ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej”, przyjęty przez Radę Ministrów 23 listopada 2010 r., w którym znalazły się wszystkie omawiane wyżej zmiany, został uchwalony przez Sejm 3 lutego 2011 r. Następnie trafił do Senatu, który uchwałą z 3 marca tego roku postanowił wprowadzić do niego kilka poprawek. Sejm, przychylając się do rekomendacji Sejmowej Komisji Innowacyjności i Nowych Technologii, odrzucił je 18 marca. Prezydent podpisał ustawę 7 kwietnia i ostatnim krokiem jest przygotowanie przez BGK nowej dokumentacji konkursowej. Z tego względu 15 kwietnia 2011 r. zamknięty został nabór uruchomiony 1 października 2010 r.

– Po wejściu w życie nowelizacji ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej i wprowadzeniu koniecznych zmian w dokumentacji konkursowej BGK uruchomi kolejny konkurs. Przewidujemy, że nastąpi to w II kwartale 2011 r. – deklaruje Marzena Tymińska-Ładziak.

Krzysztof Orłowski

Zmiana technologii wypieku pieczywa to w przypadku piekarni należącej do Spółdzielni „Agro” w Małdytach sposób na poprawienie swojej pozycji na bardzo konkurencyjnym rynku, a także okazja do wdrożenia proekologicznych rozwiązań.

FOT. JERZY GONTARZ/SMARTLINK

technologia wypieku

Dla spółdzielni wypiek pieczywa to jedna z trzech podstawowych kategorii działalności. Do niedawna bolączką piekarni był przestarzały park maszynowy – chleb wypiekano w starym, opalonym węglem piecu, a szereg prostych prac, jak noszenie worków z mąką, dozowanie wody czy drożdży, wykonywano ręcznie. Zmiany były więc konieczne. We wrześniu 2010 r. złożono wniosek o dofinansowanie planowanej inwestycji na kwotę 391,7 tys. zł w działaniu 4.3 „Kredyt technologiczny” PO IG. Za pozyskane pieniądze (w tym 332 tys. z Unii Europejskiej) zakupiono zestaw maszyn, w którym znalazły się dwa piece (obrotowy i ceramiczno-rurkowy) oraz sprzęty komplementarne, np. automatyczny system dozowania mąki. Źródłem energii dla nowej piekarni będzie olej opałowy.

Zastosowanie nowej technologii pozwoli na polepszenie warunków pracy i będzie czynnikiem motywującym dla pracowników

Korzyści z nowej technologii. Jeśli nie można podnosić cen, tylko inwestycje mogą zagwarantować zachowanie konkurencyjności. Firmy rywalizują na tym rynku również w innej dziedzinie – pozyskiwaniu pracowników. Zastosowanie nowej technologii pozwoli m.in. na polepszenie warunków pracy i lepsze motywowanie zatrudnionych. Przy mniejszym obciążeniu pracami fizycznymi (teraz cięższe prace będą wykonywać maszyny), polepszy się wydajność, co z kolei pozwoli na zwiększenie wynagrodzenia.

– Poprawa jakości pieczywa dzięki większej dokładności i powtarzalności receptur, skrócenie czasu produkcji, kontrolowane dozowanie wody, wyeliminowanie strat wynikających z przerastania ciasta, zwiększenie wydajności jednostkowej – wymienia pozostałe korzyści Janusz Siepiola, prezes Spółdzielni „Agro” w Małdytach.

Suma oszczędności, wynikających z wdrożenia nowej technologii z uwzględnieniem wszystkich wymienionych czynników, powinna wynieść ok. 200 tys. zł rocznie. Prezes Siepiola zastrzega jednak, że kalkulacje robione były rok temu, gdy spółdzielnia przygotowywała wniosek o kredyt technologiczny. Od tego czasu sytuacja na rynku, na którym działa firma, stała się dużo trudniejsza – rosną bowiem ceny surowców, przede wszystkim mąki oraz paliw. Firmy dotychczas korzystające z kredytu musiały niestety podejmować to ryzyko. Ustawa zmieniająca zasady jego udzielania po wejściu w życie wprowadzi jedną z najistotniejszych nowości – wypłatę premii technologicznej nie będzie już ściśle związana z poziomem sprzedaży produktów i usług stworzonych dzięki nowej technologii.

Blaski i cienie. Procedury wymagane przy ubieganiu się o kredyt Janusz Siepiola ocenia jako przejrzyste. Zastrzeżenia ma do czasu potrzebnego na rozpatrzenie wniosku (kilka miesięcy). Zwraca również uwagę na inny aspekt. Firmy powinny dokładnie zapoznać się z wszystkimi wymaganiami oraz wzorami umów. Dla spółdzielni nieprzyjemnym zaskoczeniem okazał się np. zapis, że w przypadku zakupu sprzętu o wartości przekraczającej określoną sumę firma musi rozpiścić przetarg zgodnie z zasadami zamówień publicznych. Problem polegał na tym, że nowa technologia została opracowana przed złożeniem wniosku i uwzględniała konkretne maszyny i urządzenia. Nie bez znaczenia przy wyborze, poza ceną, były doświadczenia z dostawcami maszyn czy informacje zebrane w branży.

Pierwszy wniosek o wypłatę premii technologicznej firma planuje złożyć w III kwartale tego roku. W sumie zamierza się ubiegać o wypłatę w 5 transzach, przy czym ostatnią zaplanowano na I kwartał 2013 r. Prezes Siepiola żałuje, że projektu nie obejmą zmiany w zasadach udzielania kredytu technologicznego, które wprowadza nowelizacja ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej. Przykładem takiej pożądanego korekty jest usunięcie zapisu wiążącego wypłatę premii z uzyskanymi, dzięki pozyskanej technologii, wynikami finansowymi. W przypadku Spółdzielni „Agro” w Małdytach będą obowiązywać stare zasady.

Krzysztof Ortowski

na zimno i w strefie wybuchu

Suwały SA to znaczący producent opakowań z tworzyw sztucznych o pojemności od 0,2 do 30 litrów. Spółka notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, a od września 2009 r. kontrolowana przez międzynarodową grupę kapitałową Wentworth.

Jeden to za mało. W ubiegłym roku złożono wnioski o wsparcie dwóch projektów. Pierwszy to „Innowacyjna technologia specjalnego systemu chłodzenia form rozdmuchowych w produkcji opakowań z tworzyw sztucznych”, którego dofinansowanie wyniesie prawie 1,585 mln zł (z czego 1,347 mln zł pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Drugi natomiast to „Wdrożenie nowej technologii wytwarzania opakowań z tworzyw sztucznych do stosowania w strefach zagrożonych wybuchem”. Jego dofinansowanie kształtuje się na prawie identycznym poziomie – ponad 1,580 mln zł (w tym 1,343 mln z budżetu Unii Europejskiej). Projekty są ze sobą powiązane, bowiem dotyczą rozwoju tej samej gałęzi produkcji, choć służą innym celom. Rezultatem pierwszego, dzięki zastosowaniu innowacyjnego systemu chłodzenia form przy posiadaniu parku maszynowym, ma być wzrost wydajności produkcji opakowań (o 15-20%) bez pogorszenia ich własności. Dodatkowa korzyść to oszczędność energii. Badania, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie tego rezultatu, prowadzone są we współpracy z Politechniką Poznańską.

Efektom drugiego projektu ma być uruchomienie produkcji trójwarstwowych, innowacyjnych opakowań specjalnych o jak najniższej masie, stosowanych w strefach zagrożonych wybuchem. W ramach przedsięwzięcia badania prowadzone będą we współpracy z Głównym Instytutem Górnicztwa (GIG). – Pojemniki trójwarstwowe to nowatorskie rozwiązanie na polskim rynku. Dzięki niemu zamierzamy zdobywać nowych kontrahentów i nowe rynki zbytu. Jest to również kolejny etap realizacji przyjętej przez nas strategii rozwoju, w wyniku której Suwały SA znacznie umocnią swoją pozycję rynkową – wyjaśnia prezes zarządu firmy, Walter T. Kuskowski.

Górnictwo to tylko pewien wycinek rynku opakowań przeznaczonych do stref zagrożonych wybuchem. Spółka uznała, że może to być bardzo obiecujący nowy segment. Tylko że wejście nań związane jest ze sporymi utrudnieniami. Dotychczas w przemyśle dominują opakowania ze stali. Aby produkować al-

Pierwszy z dwóch projektów finansowanych z kredytu technologicznego ma na celu podniesienie wydajności produkcji, drugi to szansa wejścia w nowy segment rynku. Wykorzystanie tego instrumentu w firmie Suwały SA może być modelowym przykładem na to, jak powiązać korzystanie z funduszy unijnych ze strategią rozwoju firmy.

ternatywne opakowania z tworzyw sztucznych, trzeba wykorzystywać specjalistyczne surowce. Trudność polega na tym, że droga do uzyskania wymaganych certyfikatów jest długa i bardzo skomplikowana. W pierwszej kolejności opakowania muszą przejść badania analogiczne do obecnie prowadzonych przez Suwały SA oraz specjalistyczne badania dopuszczające do przechowywania materiałów niebezpiecznych. Następnie prowadzony będzie proces certyfikacji w GIG. Jednak biorąc pod uwagę potencjalne korzyści, jakie może przynieść wejście na ten rynek, firma postanowiła zaangażować się w ten projekt.

– Opakowaniami z tworzyw sztucznych dla górnictwa, które mogłyby być stosowane w strefach zagrożonych wybuchem, jest zainteresowanych kilku naszych dotychczasowych klientów – mówi technolog Beata Wojciechowska-Watała, koordynująca projekty realizowane w ramach kredytu technologicznego.

Oba projekty są w tej chwili na etapie prac badawczo-rozwojowych. Spółka zakłada, że wcześniej zrealizowana zostanie inwestycja dotycząca technologii chłodzenia – tu prace zajmą ok. 3 miesiące. Rezultatów badań drugiego przedsięwzięcia można się spodziewać za mniej więcej pół roku. O premię technologiczną za pierwszy projekt firma będzie się ubiegała pod koniec 2012 r., za drugi w 2013 r.

Doświadczenia związane z ubieganiem się o kredyt technologiczny są pozytywne. – BGK przychylnie podchodzi do składających wnioski – dodaje Beata Wojciechowska-Watała. Mankamentem jest jednak sposób rozliczania inwestycji. Spółka może ubiegać się o dofinansowanie kredytu dopiero po całkowitym zakończeniu projektu. Bardziej zachęcające byłoby bieżące rozliczanie wydatków ponoszonych w trakcie realizacji.

Krzysztof Orłowski

Oba projekty finansowane z kredytu technologicznego dotyczą rozwoju tej samej gałęzi produkcji, choć służą innym celom

Walter T. Kuskowski
Prezes Suwały SA

plaster na klaster

Razem łatwiej, wiedzą o tym firmy i organizacje, które łączą swoje siły i doświadczenie, by zwiększyć szanse na sukces innowacyjnych przedsięwzięć.

Wspieranie klastrów to jedna z najlepszych inwestycji w innowacyjność. Nie ma skuteczniejszej metody na to, aby stworzyć pole do wspólnego działania i dzielenia się wiedzą dla uczelni, placówek naukowych, jednostek badawczych i przedsiębiorstw. W Polsce klastry są nadzieją na to, by styk nauki i biznesu był bardziej efektywny.

Trudne początki. – Nasze obserwacje pokazały, że system dwuszczeblowego wsparcia nie funkcjonował na miarę oczekiwań beneficjentów i możliwości polskiej gospodarki – tłumaczy Piotr Kryjom z Departamentu Wsparcia Instytucji Otoczenia Biznesu PARP. Działanie 5.1 „Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym” w dotychczasowej formie koncentrowało się na udzielaniu pomocy klastrom już istniejącym, o dużym potencjale rozwoju.

W najgorszej sytuacji były powiązania na wczesnym etapie rozwoju – niejeden z pomysłów na perspektywiczną współpracę nie zmaterializował się właśnie z braku systemowego wsparcia „raczkujących” powiązań. Klastry we wczesnej fazie rozwoju mogły

dotąd liczyć na marginalne wsparcie z programów regionalnych (według danych Krajowego Systemu Informatycznego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wsparcie to objęło 6 projektów klastrowych na łączną kwotę 30 mln zł), z działania I.4 „Promocja i współpraca” PO RPW oraz w ramach poddziałania 2.1.3 „Powiązania kooperacyjne polskich przedsiębiorstw” z PO KL (głównie o charakterze „miękkim”).

– Prowadziło to do sytuacji, w której wsparcie nie trafiało do odpowiednich podmiotów, a funkcjonujące na rynku struktury klastrowe cechował brak stabilności i mała dynamika rozwoju, daleka od ich potencjału – ocenia Piotr Kryjom. Podkreśla, że zmiany nie burzą systemu, uzupełniają tylko działanie o ważne dla beneficjentów moduły.

Do klastra gotowi, start! Nowelizacja przepisów normujących działanie 5.1 „Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym” znalazła się w rozporządzeniu ministra rozwoju regionalnego z 15 lutego 2011 r. Jej celem jest zwiększenie efektywności działania istniejących klastrów oraz stworzenie grupy klastrów, które w nowej rundzie finansowania (od 2013 r.) będą zdolne do uczestnictwa w międzynarodowym obrocie czy udziału w projektach wspieranych ze środków Komisji Europejskiej. Służyć temu ma wsparcie nowo powstających klastrów, tak by mogły one za 1-2 lata dołączyć do grona już doświadczonych powiązań. Ma to również istotne znaczenie dla zwiększenia efektywnej absorpcji środków. Jak dotąd wykorzystano ok. 100 mln zł, czyli 24% budżetu działania 5.1. Dlatego najważniejszą rewolucją jest zmiana konstrukcji działania, tak by wspierało ono klastry w dwóch fazach rozwoju – nie tylko powiązania już funkcjonujące, ale i te dopiero startujące. W ten sposób stworzony został system, oparty na tym samym modelu formalno-prawnym, w którym obie fazy zajął się w momencie przechodzenia powiązań z fazy inkubacji do fazy rozwoju. Co ważne, alokacja na oba rodzaje wsparcia (początkowej oraz dojrzałej fazy rozwoju) nie została sztywno określona.

Nowe ramy prawne stwarzają zupełnie nowe możliwości wsparcia klastrów we wczesnej fazie rozwoju. To ma być faza, w której klaster organizuje swoją działalność, ale co najważniejsze – krystalizuje się jego strategia i koncepcja rozwoju.

– Wiele powiązań miało dobry pomysł, ale nie wiedziano, jak przekuć go na konkretne rozwiązania. Teraz mogą liczyć na wszechstronną pomoc, która pozwoli im nabrać pewności, że są przygotowane do właściwej fazy inwestycyjnej, że wykorzystają w przyszłości pełnię swojego potencjału – tłumaczy Piotr Kryjom.

Koordynatorzy powiązań mogą więc aplikować o dofinansowanie nie tylko zakupu środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, ale także szkoleń

Wspieranie na fazę rozwoju powiązania kooperacyjnego w ramach działania 5.1 przeznaczone jest dla powiązań kooperacyjnych, które:

- mają cel zgodny z działaniem – przygotowanie i wprowadzenie na rynek wspólnego produktu lub usługi o charakterze innowacyjnym
- składają się z co najmniej: dziesięciu niezależnych przedsiębiorców, jednej organizacji badawczej i jednej instytucji otoczenia biznesu
- mają ekspansywny charakter – co najmniej 30% jego przychodów pochodzi ze sprzedaży poza obszar, na którym zlokalizowane jest powiązanie.

Wspieranie na wczesną fazę rozwoju przeznaczone jest dla powiązań kooperacyjnych, które:

- składają się z co najmniej: sześciu niezależnych przedsiębiorców, jednej organizacji badawczej i jednej instytucji otoczenia biznesu
- mają ekspansywny charakter – przychody ze sprzedaży poza lokalizację powiązania powinny wynosić co najmniej 10%
- mają charakter technologiczny lub przemysłowy
- mają kluczowe znaczenie z punktu widzenia rozwoju województw(a), w których funkcjonują(e)
- koordynator powiązania otrzyma tylko raz wsparcie na inkubowanie powiązania.

i doradztwa oraz kosztów osobowych i administracyjnych. Całkowita wartość projektu dla powiązania we wczesnej fazie rozwoju nie może przekroczyć 2 mln zł. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne mogą stanowić 30% wydatków kwalifikowanych, szkolenia – 10%, koszty osobowo-administracyjne – 10%. Wczesna faza rozwoju zostaje objęta zasadami pomocy *de minimis* z 70% intensywności wsparcia dla wszystkich typów wydatków. System punktacji wniosków premiuje dodatkowo te powiązania, które zwiększają udział wkładu własnego.

Co równie ważne, startujące klastry są zachęcane od samego początku do kontynuowania przygody z działaniem 5.1 – intensywność wsparcia we wczesnej fazie wzrasta z 70 do 80%, jeśli powiązanie uwzględni w projekcie doradztwo na dokumentację techniczną do fazy rozwoju (jednocześnie obniża to koszty aplikacji do drugiej fazy).

Do tej pory wykorzystano ok. 100 mln zł, czyli 24% budżetu działania 5.1

obowiązujący model finansowania non profit ze 100% dofinansowaniem projektu i 15-letnim okresem rozliczenia lub nowy model komercyjny z intensywnością wsparcia zgodną z mapą pomocy regionalnej bez konieczności 15-letniego rozliczenia.

Równocześnie wprowadzono nową grupę wydatków kwalifikowanych dotyczącą badań przemysłowych i rozwojowych, które umożliwiają koordynatorowi realizację podnoszących konkurencyjność projektów badawczych. W tym przypadku intensywność może wynieść nawet do 80% wydatków kwalifikowanych. Zmienił się też algorytm rozliczenia udzielonego wsparcia na inwestycję w ramach modelu non profit ze 100% dofinansowania – na łatwiejszy i uwzględniający potrzeby beneficjentów. Podniesiony także został limit kosztów osobowo-administracyjnych (z 7 do 10%), by móc m.in. wesprzeć klastry w promocji własnej marki. Ta kwestia często była podnoszona przez beneficjentów w dyskusjach nad niezbędnymi zmianami. Powiązaniom kooperacyjnym dużo łatwiej będzie przebić się na arenie międzynarodowej i wymieniać doświadczeniami z analogicznymi podmiotami na świecie – nowe grupy wydatków (m.in. pokrycie kosztów mobilności personelu, wyjazdów na praktyki i staże, goszczenia w Polsce partnerów zagranicznych) to plon doświadczeń pilotażowego programu Innovation Express. Program był realizowany przez PARP do grudnia 2009 r. i wspierał finansowo projekty dotyczące rozwoju międzynarodowej współpracy klastrów w zakresie badań, rozwoju technologicznego lub innowacji. – Zachęcamy do internacjonalizacji badań w ramach powiązań kooperacyjnych. Polski przedsiębiorca, który zgłasza swoje potrzeby modyfikacji produktów, może w ramach współpracy z uczelnią zdobyć know-how dzięki stażom za granicą – tłumaczy Piotr Kryjom.

Dwie drogi

Finansowanie części inwestycyjnej w fazie rozwoju:

» Model z pomocą publiczną: » Model bez pomocy publicznej:

- intensywność wsparcia zgodnie z mapą pomocy regionalnej
- wymagany wkład własny
- brak mechanizmu 15-letniego rozliczenia
- możliwość realizacji projektu z partnerem
- dofinansowanie do 100%
- brak wkładu własnego
- mechanizm 15-letniego rozliczenia
- brak możliwości realizacji projektu z partnerem

Dużym też łatwiej. W trakcie wdrażania działania 5.1 zauważono kilka istotnych trudności, dlatego też Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wspólnie z Ministerstwem Gospodarki oraz Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości dokonało zmian w rozporządzeniu ws. udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, polegających na usunięciu największych bolączek wcześniejszych rozwiązań. – Balastem, który ciążył niemal wszystkim, był wymóg 15-letniego rozliczania projektu, nieprzystający do realiów szybko zmieniającego się rynku – opowiada Piotr Kryjom z PARP. Dlatego stworzono alternatywę w postaci modelu komercyjnego, który oparty jest o zasady pomocy publicznej (więcej w ramce: Dwie drogi). – To propozycja przede wszystkim dla przedsiębiorstw z branż o krótkim cyklu życia produktów. Rozwiązanie jest bardziej elastyczne, ale wymaga zaangażowania środków własnych. Taka filozofia płynie z rekomendacji międzynarodowych ekspertów, w myśl których innowacje nie powinny powstawać wyłącznie ze środków publicznych, ale częściowo być oparte o środki prywatne – tłumaczy Piotr Kryjom.

Wnioskodawca samodzielnie podejmuje decyzję, które zasady wybiera – w zależności od możliwości finansowych koordynatora i profilu działalności powiązania kooperacyjnego. Może wybrać obecnie

Więcej wiedzy

Osoby tworzące bądź zarządzające klastrami mogą wziąć udział w projekcie szkoleniowo-doradczym PO KL w ramach poddziałania 2.1.3 „Powiązania kooperacyjne polskich przedsiębiorstw”. Celem programu jest podniesienie wiedzy na temat współpracy oraz dostarczanie doświadczeń osobom tworzącym powiązania kooperacyjne, które pozwolą na utrzymanie przewagi konkurencyjnej. Program składa się z warsztatów i szkoleń (komponenty 1, 2, 3), doradztwa oraz wizyt studyjnych w krajach UE (komponent 4). Więcej informacji na stronie: www.powiazaniakooperacyjne.pl.

Wsparcie czeka. Obecny nabór w ramach działania 5.1 trwa od 21 marca do 27 maja. Na konkurs przewidziano 80 mln zł. Co ważne, nie ma sztywnej alokacji na projekty z obu faz rozwoju. Kolejny konkurs z podobną pulą środków rozpocznie się prawdopodobnie w pierwszych dniach września br. Początkujące klastry, które zgłoszą się do obecnego, jak również do jesiennego konkursu, będą miały prawdopodobnie jeszcze szansę w 2012 r. aplikować o środki na fazę rozwoju.

Małgorzata Remisiewicz

WIZUALIZACJA GPP BUSINESS PARK

nowe standardy w budownictwie

Ku ograniczeniu kosztów eksploatacji budynków zmierzają poczynania pierwszego w Polsce Klastra Budownictwa Pasywnego i Energooszczędnego w Katowicach.

Pomysł zintegrowania uczelni, instytutów, organizacji pozarządowych i firm wokół inicjatywy zmierzającej do termooszczędzania zrodził się w Górnośląskim Parku Przemysłowym Sp. z o.o. (GPP) ponad trzy lata temu. W Polsce, w dziedzinie termoizolacji, jest wiele do zrobienia. W epoce PRL, kiedy ceny nośników energii, a zwłaszcza węgla, były zupełnie oderwane od realiów rynkowych, nikt nie przejmował się oszczędnością energii cieplnej. Dziś drastycznie rosnące koszty oraz zmiany w obowiązujących normach i przepisach (m.in. konieczność energetycznego certyfikowania budynków) sprawiły, że większość nowych konstrukcji wznoszona jest zgodnie z zasadami optymalizacji energetycznej, a obiekty już istniejące poddawane są zabiegom termomodernizacji, czyli zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej. Wprowadzane zmiany sprawiają, że budynki zużywają mniej energii, a ich właściciele i użytkownicy, mimo rosnących cen jednostkowych, mogą mówić o oszczędnościach. Co ważne, zyskuje też środowisko, do którego trafia mniejsza ilość dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń. Największym mankamentem tego typu działań są jednak ich wysokie koszty jednostkowe, niejednokrotnie wyższe niż w krajach Europy Zachodniej. Ponieważ w Polsce są to wszystko działania pionierskie,

nie mamy jeszcze do czynienia z tzw. efektem skali, kiedy jednostkowe koszty produkcji maleją wraz ze wzrostem liczby produkowanych wyrobów. Pociągające jest jednak to, że podobna sytuacja miała miejsce w takich krajach, jak Niemcy czy Austria, kiedy 30 lat temu wprowadzano zmiany w tej dziedzinie. W latach 80-tych ubiegłego stulecia w Niemczech zapoczątkowano prace koncepcyjne nad nowymi technologiami, które miały pozwolić na ograniczenie „energochłonności” budynków. Były one droższe od technologii stosowanych standardowo o 25-30%, ale dziś różnica ta wynosi 5-8%. Obecnie w Polsce koszty wybudowania budynku pasywnego są wyższe w porównaniu z tradycyjnymi metodami budowania, lecz w perspektywie kilku najbliższych lat różnica ta powinna spaść do podobnego poziomu.

Energooszczędność – pasja czy konieczność?

Jednym z najbardziej wysublimowanych technicznie, a w dłuższej perspektywie czasowej również korzystnym finansowo rozwiązaniem jest tzw. budynek pasywny. Do jego ogrzania wystarcza średnio ośmiokrotnie mniej energii niż do osiągnięcia komfortu cieplnego w budownictwie tradycyjnym (w warunkach polskich).

Podejmowane w Polsce od początku dekady próby budownictwa pasywnego oraz energooszczędnego miały dotychczas charakter jednostkowy i indywidualny. Grupa inicjatywna, złożona z podmiotów pracujących w branży od lat i mająca spory bagaż doświadczeń, zawiązała porozumienie klastrowe. Istotą działania Pierwszego Polskiego Klastra Budownictwa

Pasywnego i Energooszczędnego (PPKBPE) jest współpraca w dziedzinie projektowania, budowania oraz zarządzania budynkami energooszczędnymi. Podmioty uczestniczące w inicjatywie połączyły swoje zasoby w celu zdobywania wiedzy, opartej przede wszystkim na wspólnych doświadczeniach, z zamiarem jej upowszechniania. Jednocześnie członkowie klastra oferują wszechstronne usługi związane z budownictwem energooszczędnym.

Wśród inicjatorów PPKBPE są m.in.: Politechniki – Śląska i Krakowska, Polski Instytut Budownictwa Pasywnego z siedzibą w Gdańsku, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach, Śląska Izba Budownictwa, Górnośląski Park Przemysłowy Sp. z o.o. (koordynator) oraz kilkanaście przedsiębiorstw.

Chcieć to znaczy móc. Wykonując założenia przyjęte przez członków klastra, podjęto do tej pory kilka interesujących inicjatyw. Najważniejszą z nich jest projekt budowanego obecnie w Katowicach energooszczędnego budynku biurowego, w którym podstawowym rozwiązaniem z rodziny tzw. zielonych technologii będzie tri-generacja – metoda pozwalająca na uzyskanie ciepła, chłodu i energii elektrycznej z gazu. Zastosowanie w budynku tej oraz innych innowacyjnych technologii możliwe będzie w dużej mierze dzięki przyznanemu dofinansowaniu w ramach programu RPO WSL na lata 2007-2013, działanie 1.3 „Transfer technologii i innowacji”. Budynek będzie pełnił funkcję obiektu referencyjnego dla wszystkich zainteresowanych zastosowaniem tego typu budownictwa w przyszłości.

Interesującą inicjatywą jest również akcja „Szkoła”, polegająca na przeprowadzeniu termomodernizacji dwóch szkół podstawowych z grupy tzw. tysiącleciek, po jednej z województw śląskiego i małopolskiego. Inwestycja obejmuje badanie stanu technicznego budynków oraz wykonanie szczegółowego audytu energetycznego. Kolejnym etapem będzie podjęcie prac mających na celu poprawę parametrów energooszczędnych obiektów. Aby realizować drugą fazę tego zadania, nawiązano współpracę z dyrekcjami szkół i lokalnymi samorządami. Celem jest wspólne wypracowanie modelu finansowania opracowanych zaleceń, nadzoru nad termomodernizacją, a po jej wykonaniu – badanie osiągniętych efektów.

Z pomocą Unii Europejskiej. – Działający od 1995 r. Górnośląski Park Przemysłowy zrealizował do tej pory dwa projekty w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (SPO WKP). Ich celem było stworzenie infrastruktury sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości, przy równoczesnym zagospodarowaniu zdegradowanych terenów poprzemysłowych. Kontynuując tę działalność, przygotowano trzy kolejne projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL). W trakcie realizacji jest projekt polegający na udziale w targach międzynarodowych. Na ostateczną decyzję o dofinansowaniu oczekują: projekt inwestycyjny „Budowa energooszczędnego budynku administracyjno-biurowego na potrzeby Parku Technologicznego dla Górnośląskiego Parku Przemysłowego w Katowicach”

Istotą działania klastra jest współpraca w dziedzinie projektowania, budowania oraz zarządzania budynkami energooszczędnymi

– obejmujący zagospodarowanie kolejnego fragmentu terenu Parku, oraz projekt promujący poprzemysłowe tereny inwestycyjne zlokalizowane wokół naszej firmy „Inwestuj na Śląsku – promocja terenów inwestycyjnych Górnośląskiego Parku Przemysłowego zlokalizowanego w obrębie miast: Katowice oraz Siemianowice Śląskie”. Ponadto GPP uczestniczy jako partner przemysłowy w projekcie badawczym Politechniki Śląskiej, współfinansowanym ze środków NCBiR – wyjaśnia Mirosław Czarnik, prezes zarządu Górnośląskiego Parku Przemysłowego w Katowicach.

W styczniu 2010 r. PPKBPE uzyskał dotację w wysokości ponad 4,9 mln zł (w tym 4,1 mln z UE) w ramach działania 5.1 „Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym” PO IG. Pozwoliło to na przyspieszenie tempa realizacji przedsięwzięć, zebranych w projekt pod nazwą „Rozwój Pierwszego Polskiego Klastra Budownictwa Pasywnego i Energooszczędnego”. Działania projektowe skutkują praktycznym zacieśnieniem kooperacji pomiędzy realizującymi je podmiotami. Dzięki otrzymanej dotacji usprawniono transfer wiedzy ze sfery B+R do przedsiębiorstw, zdołano uzyskać efekt synergii, wynikający ze wspólnego użytkowania specjalistycznej, drogiej aparatury, wspólnych szkoleń oraz kompleksowej promocji usług oferowanych przez „klastrowiczów” na zewnątrz.

Prace nad upowszechnianiem idei budownictwa energooszczędnego spotykają się z dużym zain-

Bezpieczeństwo energetyczne

Jednym z podstawowych wyzwań współczesnego świata jest ograniczanie zużycia energii. Wynika to zarówno z przyczyn ekonomicznych, jak i ekologicznych. Im wyższe zużycie, tym wyższa emisja zanieczyszczeń do atmosfery. Zmniejszenie zużycia ma także wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego całego świata. Sytuacja ta zmusza nas do zmniejszenia popytu na energię poprzez racjonalizację jej zużycia. Istotnym elementem takiego programu powinno być ograniczenie energochłonności budynków. Mówi o tym Dyrektywa Unii Europejskiej 2002/91/WE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Według prognozy podanej w Green Paper „Towards a European Strategy for the security of energy supply”, przy zachowaniu efektywności wykorzystania energii na dotychczasowym poziomie, tzn. bez wdrożenia programu oszczędnościowego, w 2030 r. aż 70% energii i surowców energetycznych musiałyby być importowane spoza obszaru UE. Ograniczenie zużycia energii jest jednym z elementów wdrażanej, również w budownictwie, koncepcji zrównoważonego rozwoju, polegającej na oszczędnym wykorzystaniu surowców energetycznych oraz na ochronie środowiska, w celu zachowania tych dóbr dla przyszłych pokoleń.

Źródło: Portal PPKBPE

teresowaniem. Z jednej strony rośnie świadomość społeczna w tej dziedzinie, z drugiej – wzrasta chęć udziału firm, organizacji i instytucji w inicjatywach klastra. Współpraca nabiera także charakteru międzynarodowego – nawiązano już pierwsze kontakty z partnerami zagranicznymi. Coraz większym zainteresowaniem cieszą się informacje publikowane na portalu PPKBPE (www.klasterbudownictwa.pl), jak również szkolenia, kursy i seminaria związane tematycznie z budownictwem pasywnym i energooszczędnym.

Adam Molenda

Brak kapitału to ciągle największa bariera rozwoju małych i średnich firm. Emisja akcji pozwala na szybki skok do biznesowej ekstraklasy.

Kapitał dla odważnych

Emil Stępień

Autorzy innowacyjnych pomysłów wiedzą, że ich największym wrogiem jest czas. Premią za stworzenie rewolucyjnego produktu czy usługi mogą się cieszyć bardzo krótko. Trudno utrzymać w tajemnicy przełomowe rozwiązania, bowiem zazwyczaj konkurencyjne firmy pracują równolegle nad podobnym pomysłem. Pionierem może być tylko jedna z nich, co we współczesnych realiach oznacza, że jest nią ta, która dysponuje największym kapitałem na prace badawczo-rozwojowe i ich późniejsze skomercjalizowanie.

Czas na giełdę. Banki nie są skłonne finansować innowacyjnych, a więc obarczonych dużym ryzykiem przedsięwzięć. Alternatywą dla kredytów bankowych jest pozyskanie kapitału z giełdy. Główny rynek Giełdy Papierów Wartościowych (GPW) przeznaczony jest dla spółek większych, o ugruntowanej pozycji. Emitenci akcji na GPW muszą pamiętać, że przygotowania do debiutu będą dłuższe, bardziej skomplikowane (choćby przez konieczność stworzenia prospektu emisyjnego), a co za tym idzie – kosztowne. Dla małych i średnich firm znakomitą alternatywą jest NewConnect – debiut jest tańszy i zdecydowanie prostszy. Przy ofercie publicznej emitent sporządza prospekt emisyjny lub memorandum informacyjne (wynika to z ustawy o ofercie publicznej), a przy ofercie prywatnej wystarczy dokument informacyjny, przygotowany zgodnie z Regulaminem Alternatywnego Systemu Obrotu. W przygotowaniach do pierwszej

Tomasz Publicewicz

FOT. RADOSŁAW PSZCZÓŁKOWSKI/ANALIZY ONLINE

emisji akcji (ang. Initial Public Offering – IPO) oraz w pierwszym roku funkcjonowania na rynku publicznym debiutantów wspierają autoryzowani doradcy.

– Oferta GPW w postaci NewConnect okazała się doskonałą odpowiedzią na zapotrzebowanie środowiska młodego, nowatorskiego biznesu. Wypełniło to lukę kapitałową dla projektów o wartości kilku-, kilkunastu milionów złotych. Dzięki temu projekty badawczo-rozwojowe mają szansę na realną komercjalizację – wyjaśnia Emil Stępień, dyrektor rozwoju rynku GPW.

Na głównym rynku warszawskiej giełdy notowane są już akcje 400 spółek, na alternatywnym rynku NewConnect – 209 (dane z końca lutego 2011 r.). Dla wielu z ponad 600 spółek IPO okazała się początkiem wielkich sukcesów, nie tylko na rodzimym rynku, ale i poza granicami Polski.

Coś za coś. Dołączenie do spółek giełdowych ma też wiele dodatkowych, trudniej mierzalnych zalet. Spółki publiczne cieszą się większą rozpoznawalnością, prestiżem i wiarygodnością w oczach klientów oraz partnerów biznesowych. Zazwyczaj łatwiej i taniej pozyskać im później finansowanie kolejnych faz rozwoju.

– Poszukiwaliśmy kapitału na rozwój usług asset management oraz od kilku lat otrzymywaliśmy głosy od osób zainteresowanych inwestycją w naszą spółkę. Ważnym argumentem było też stworzenie możliwości zapewnienia naszym pracownikom nowoczesnego systemu motywacyjnego. Żaden inny nie jest tak skuteczny jak ten oparty na akcjach. W ciągu czterech dni pozyskaliśmy 1,3 mln zł w ramach oferty private placement. Jednak przy niewielkiej wartości emisji koszty debiutu są relatywnie wysokie. Nam udało się znacząco je obniżyć dzięki wykorzystaniu środków z poddziałania 3.3.2 – tłumaczy Tomasz Publicewicz, prezes spółki Analizy Online (od 5 października 2010 r. notowanej na NewConnect).

Decyzję o debiucie trudno sprowadzić wyłącznie do analizy faktów i liczb – to często osobisty dylemat. Przedsiębiorcom, którzy dla swoich firm poświęcili czas i energię, z trudem przychodzi zaakceptowanie oddania części kontroli nowym akcjonariuszom. Mogą się znaleźć wśród nich i tacy, których wizja tempa rozwoju będzie rozbieżna od wyobrażeń założycieli. W ekonomii nie ma jednak nic za darmo. Giełda zapewnia kapitał i większą wiarygodność, ale żąda wyrzeczeń. Ostatecznie lepiej mieć 50% akcji spółki wartej miliony niż pełną kontrolę nad wartą tyle, co nic. A niewiele przedsiębiorstw może sobie dziś pozwolić na luksus organicznego rozwoju – konkurenci przecież nie śpią.

Małgorzata Remisiewicz

Jeszcze taniej

Małe i średnie firmy, zainteresowane wejściem na giełdę lub pozyskaniem inwestora kapitałowego, mogą ubiegać się o unijne dotacje w ramach konkursu ogłoszonego 31 stycznia 2011 r. przez PARP (poddziałanie 3.3.2 „Wsparcie dla MSP”). Uzyskane środki można przeznaczyć na:

- przygotowanie się do debiutu giełdowego
- pozyskanie inwestorów z rynku finansowego, np. funduszy private equity/venture capital, którzy wejdą do przedsiębiorstwa jako udziałowcy
- zakup usług doradczych, w ramach których zostaną przygotowane analizy finansowe
- wycenę spółki
- prospekt emisyjny
- badania przedinwestycyjne (tzw. due dilligence)
- zakup potrzebnych usług prawnych.

Konkurs ma charakter otwarty, co oznacza, że będzie trwał do końca roku lub do momentu, kiedy zostaną złożone wnioski na 130% kwoty przeznaczonej do podziału wśród przedsiębiorców. Łączna kwota dostępnych na chwilę obecną środków na dofinansowanie to 20 mln zł, przy czym maksymalna wysokość dofinansowania dla jednego przedsiębiorcy, na jeden projekt wynosi 2 mln euro.

Więcej informacji: <http://poig.parp.gov.pl/index/index/1318>.

Inwestorzy z NewConnect docenili strategię wrocławskiej spółki, zapewniając jej finansowanie na promocję i wdrożenie nowych technologii.

Spółka ATON-HT SA nie boi się nowatorskich rozwiązań. Jest właścicielem opatentowanej w Polsce i na świecie unikatowej technologii MTT (Microwave Thermal Treatment), która polega na obróbce termicznej odpadów niebezpiecznych w skoncentrowanym polu mikrofalowym. Unieszkodliwianie np. włókien azbestowych, produktów medycznych lub biologicznych odbywa się bez zagrożenia dla środowiska naturalnego w specjalnie do tego celu skonstruowanych reaktorach.

Supertechnologie. – Nasze technologie i urządzenia są pod wieloma względami przełomowe w stosunku do obecnie stosowanych na świecie. Przede wszystkim są tańsze i bardziej ekologiczne. Wśród innych zalet mogą wskazać takie cechy, jak: energooszczędność, mobilność, ograniczenie emisji dwutlenku węgla w porównaniu z metodami konwencjonalnymi oraz bezodpadowość – mówi Robert Barczyk, szef firmy.

Firma skonstruowała pięć prototypów urządzeń wykorzystujących technologię MTT do unieszkodliwiania odpadów. Wszystkie wymagały jednak weryfikacji naukowej. Ze względu na duże potrzeby w zakresie badań technologii postanowiono utworzyć własne laboratorium badawczo-rozwojowe.

W lipcu 2010 r. firma zakończyła budowę i oddała do użytku centrum badawczo-rozwojowe (CBR), wyposażone w specjalistyczny i nowoczesny sprzęt badawczy. Poza testowaniem i rozwijaniem własnych technologii spółka wykonuje także badania i analizy na zlecenie firm zewnętrznych i osiąga już pierwsze przychody z tego tytułu. Na budowę CBR oraz komercjalizację swoich technologii pozyskała wsparcie z Programu Innowacyjna Gospodarka oraz z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego. Dofinansowanie pokrywało tylko część kosztów tych przedsięwzięć.

Udana emisja. Środki na kompleksowy rozwój firmy można pozyskać na giełdzie. Tak zrobiła spółka ATON-HT SA. Jednak by zmniejszyć ponoszone koszty przeprowadzenia nowej emisji akcji, sięgnęła po wsparcie z PO IG w ramach poddziałania 3.3.2 „Wsparcie dla MSP”. Projekt „Pozyskanie kapitału na rozwój ATON-HT SA poprzez przeprowadzenie emisji nowych akcji” uzyskał dotację w wysokości 95 tys. zł (w tym ponad 80 tys. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Pozwoliło to dofinansować zakup usług doradczych w zakresie przygotowania dokumentacji i analiz niezbędnych do przygotowania emisji. W rezultacie wyemitowano 3,3 mln akcji serii D, których cena emisyjna wyniosła 1,25 zł. W sumie z giełdy zebrano 4 mln zł. Pieniądze pozyskane od inwestorów pozwoliły firmie zapewnić środki na komercjalizację przebadanych technologii, ich promocję oraz wdrożenie do pro-

FOT. ATON-HT SA

Robert Barczyk

docenieni przez inwestorów

dukcji nowych urządzeń. W październiku 2010 r. podpisano z grupą amerykańskich firm porozumienie w sprawie przeprowadzenia testów zestawu urządzeń do unieszkodliwiania zanieczyszczeń pochodzenia naftowego (w celu oczyszczaniu amerykańskich plaż zanieczyszczonych wyciekami ropy w Zatoce Meksykańskiej). W tym samym czasie wrocławianie rozpoczęli współpracę z polską placówką w zakresie unieszkodliwiania środków chemicznych stosowanych w obronności.

Inwestorzy docenili poczynania spółki. Od początku obecności na giełdzie akcje wrocławskiej firmy należą do najbardziej płynnych walorów. Decyzją zarządu Giełdy Papierów Wartościowych (GPW) na koniec 2010 r. ATON-HT SA znalazła się w gronie 12 najbardziej wartościowych spółek NewConnect. Aby znaleźć się w indeksie NewConnect (NC) LEAD, spółka musi spełnić najwyższe kryteria dotyczące m.in. kapitalizacji czy płynności obrotu. Doceniono ją też za stosowanie zasad dobrych praktyk firm giełdowych oraz za rzetelne wypełnianie obowiązków informacyjnych.

Skład segmentu NC LEAD jest aktualizowany raz na kwartał. Do grona NewConnect LEAD należą spółki, które z uwagi na osiągnięty poziom rozwoju, parametry rynkowe i stopień zgodności z obowiązującymi przepisami mogą pretendować do wejścia na parkiet główny GPW.

Jerzy Gontarz

Współpraca: **Jacek Strzelecki**

Pieniądze pozyskane od inwestorów pozwoliły firmie zapewnić środki na komercjalizację przebadanych technologii, ich promocję oraz wdrożenie do produkcji nowych urządzeń

Rozmowa z Małgorzatą Szerszeń-Krzywicką,
dyrektor ds. finansowych Centrum Klima SA.

najlepsza droga

» Czy dynamiczny rozwój firmy należy wiązać z unijnym dofinansowaniem w ramach działania 3.3.2 „Wsparcie dla MSP” PO IG?

W pewnym sensie tak. Środki z Programu Innowacyjna Gospodarka otrzymaliśmy w trakcie przygotowania i przeprowadzania oferty publicznej na Giełdę Papierów Wartościowych (GPW), dzięki której pozyskaliśmy kapitał na rozwój działalności przedsiębiorstwa.

» Skąd pomysł, by skorzystać z unijnych środków?

Do 2007 r. rozwijaliśmy się ewolucyjnie, zajmując się dystrybucją urządzeń wentylacyjnych i ich produkcją. Zarząd firmy doszedł jednak do wniosku, że bardziej perspektywiczna i zyskowna jest produkcja, a najlepszą drogą na pozyskanie kapitału na jej rozwój może być emisja akcji na giełdzie. W 2008 r. zadebiutowaliśmy najpierw na NewConnect, planując jednocześnie rychłą przeprowadzkę na duży parkiet GPW. Przygotowując się do tego procesu, dowiedzieliśmy się o możliwości skorzystania z unijnego dofinansowania.

» Czy kwota 670 tys. zł, którą pozyskaliście w ramach dotacji była istotnym wsparciem?

Każda suma była dla nas znacząca. Koszty emisji początkowo ocenialiśmy na 1,6-2 mln zł, co stanowiło wyzwanie i spory wydatek. Ostatecznie, na skutek niespodziewanych wydarzeń związanych z kryzysem, koszty debiutu na giełdzie i emisji akcji wyniosły ok. 2,6 mln zł. Dofinansowanie stanowiło zatem czwartą część.

» Wspomniała Pani o komplikacjach...

Pierwotnie planowaliśmy emisję na GPW w 2008 r. i na to zdobyliśmy dotację. Jednak kiedy na światowych giełdach we wrześniu 2008 r. nastąpił krach, także na GPW spadła wartość akcji i debiut w zaplanowanym terminie stał się zbyt ryzykowny. Zdecydowaliśmy się poczekać na dogodniejszy moment. Spółka rozpoczęła w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) starania o przedłużenie harmonogramu realizacji projektu. Zgoda wiązała się z koniecznością aneksowania umowy.

» Nie było problemów ze sporządzeniem aneksu?

Spotkaliśmy się z pełnym zrozumieniem sytuacji ze strony PARP, która chętnie pomagała, a nawet udzielała wskazówek przy przygotowywaniu aneksu. Pilnie przestrzegaliśmy procedur i stosowaliśmy się do założeń. Zgodę na przedłużenie okresu realizacji pro-

FOT. CENTRUM KLIMA SA

jektu dostaliśmy bez problemów. Do samego debiutu na GPW doszło w styczniu 2009 r., a do emisji akcji kilka miesięcy później. Udział inwestorów indywidualnych w kapitale spółki wzrósł z 6 do 39%.

» W jaki sposób pozyskane z emisji środki finansowe wpłynęły na rozwój firmy?

Z oferty publicznej pozyskaliśmy 31,5 mln zł. Środki te zostały przeznaczone na budowę kompleksu w Wieruchowie koło Ożarowa Mazowieckiego o powierzchni 10 tys. m², którego eksploatację rozpoczęliśmy w sierpniu 2010 r. Nowa hala produkcyjna z nowoczesnymi maszynami (w tym zrobotyzowanymi) docelowo czterokrotnie zwiększy nasze moce produkcyjne, a nowy magazyn – trzykrotnie powiększył powierzchnie magazynowe, co pozwoliło poszerzyć ofertę dystrybucyjną i wprowadzić nowe marki. Dzięki temu wzrosło zatrudnienie z 142 osób w 2009 r. do ponad 200 obecnie.

» Czy udało się zrealizować pierwotne zamierzenia o wzroście wielkości produkcji?

Przed emisją, w 2007 r., handel importowanymi produktami stanowił ok. 85% udziału w przychodach, produkcja – ok. 15%. Od tego momentu udział produkcji w całości przychodów rośnie: w 2009 r. wynosił 21%, a w 2010 r. – 23%. Eksport przez lata utrzymywał się na poziomie 15-18%, a w 2010 r. osiągnął pułap 27%. Chcemy, by w tym roku jego udział był jeszcze większy. Obecnie mamy odbiorców w 36 krajach, głównie w Europie, ale również w Afryce, np. w Maroku.

» W przyszłości firma zamierza korzystać jeszcze ze środków unijnych?

Od kilku lat korzystamy z dotacji unijnych, stanowiących cenne źródło finansowania działalności i inwestycji. Na bieżąco śledzimy dostępne programy unijne i jeśli tylko spełnimy warunki któregoś z nich, z pewnością przystąpimy do konkursu. Być może będzie to kredyt technologiczny w ramach Programu Innowacyjna Gospodarka.

Rozmawiała Joanna Pieńczykowska

Całkowity koszt projektu „Oferta publiczna Centrum Klima SA drogą do pozyskania kapitału na rozwój działalności przedsiębiorstwa” wynosił 1,34 mln zł. Dofinansowanie z budżetu Unii Europejskiej stanowiło prawie 570 tys. zł

„Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej” pod względem liczby zawartych umów i zainteresowania beneficjentów należy do najsprawniej realizowanych działań w ramach Programu Innowacyjna Gospodarka. Daje szansę młodym i małym firmom.

web z pomysłami

Działanie 8.1 wdraża Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Z instrumentu mogą skorzystać mikro- lub mali przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą nie dłużej niż rok, licząc od dnia wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego albo ewidencji działalności gospodarczej (rozważa się rozszerzenie katalogu beneficjentów o przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą nie dłużej niż 2 lata). Zgodnie z kryteriami działania, e-usługi muszą być świadczone w sposób całkowicie automatyczny. Powinna to zapewnić technologia informatyczna, np. oprogramowanie.

Kreatywni. Ewa Świerżewska, o której pisaliśmy w poprzednim numerze, stworzyła serwis Qlturka.pl, proponujący informacje z zakresu kultury i sztuki skierowanej do dzieci. Absolwenci Politechniki Poznańskiej (założyciele City-nav) przygotowali serwis jakdojade.pl, pomocny w planowaniu podróży komunikacją miejską. Z kolei firma ACNJ, twórca portalu tuwyjezdzam.pl, planuje zarabiać m.in. na sprzedaży abonamentów dla hoteli, restauracji i innych obiektów, które zainteresowane będą zamieszczeniem dodatkowych informacji o swoich usługach. Elektroniczną książeczkę zdrowia dla zwierzątka firma Blue Vet proponuje właścicielom domowych pupilów (dwa ostatnie projekty opisujemy w tym wydaniu biuletynu). To tylko kilka spośród 1356 tego typu przedsięwzięć, którym do kwietnia br. przyznano dofinansowanie. Zainteresowanie tą formą wsparcia utrzymuje się na wysokim poziomie i pokazuje jak bardzo Polacy są kreatywni, opracowując różnorodne sposoby zarabiania w sieci. Od 2008 r. w 5 konkursach wpłynęło prawie 5 tys. wniosków o dofinansowanie. Do początku kwietnia 2011 r. do dofinansowania zatwierdzono ponad 1564 projektów (62% wykorzystanej alokacji). Do tego można dodać 160 projektów z ostatniego naboru (2010 r.), które rekomendowano do wsparcia pod koniec marca br.

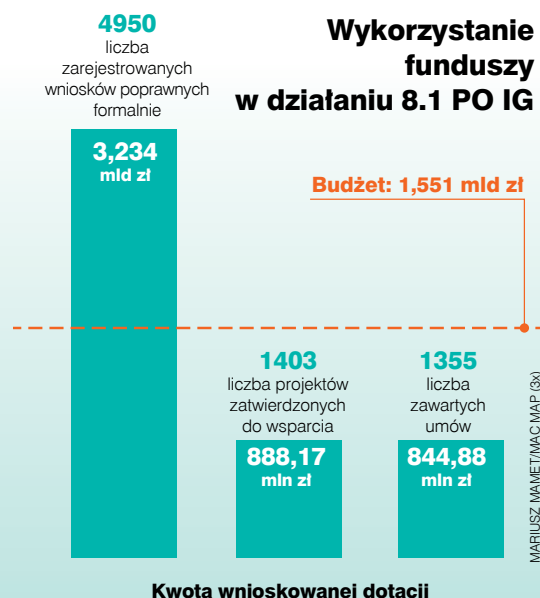
Zmiany. Od 2010 r. obowiązują nowe zasady przyjmowania wniosków i oceny projektów. Ostatni nabór przeprowadzono z pośrednictwem internetu. Nowe kryteria merytoryczne obligatoryjne w działaniu 8.1 wymagają, by przedstawiony model biznesowy uwiarygodniał powodzenie rynkowe projektu. Ponadto musi on być rentowny w okresie trwałości, a wnioskodawca ma osiągać przychody przynajmniej z dwóch źródeł związanych ze świadczeniem nowych e-usług. Kryteria merytoryczne fakultatywne z kolei dotyczą złożoności i unikatowości e-usługi, a także dywersyfikacji źródeł przychodów generowanych przez projekt oraz rynków docelowych. Punkty uzyskane za ich spełnienie znacznie zwiększają szanse projektu w konkursach. Nowe przepisy z możliwości

ubiegania się o wsparcie wyłączyły tzw. spółki w organizacji – działalność musi być rozpoczęta.

Business to Business. PARP realizuje jeszcze jedno działanie związane z informatyzacją usług – 8.2 „Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B”. Można z niego dofinansować przedsięwzięcia o charakterze zarówno technicznym (informatycznym), jak i organizacyjnym, które prowadzą do realizacji procesów biznesowych w formie elektronicznej. Działanie jest adresowane do firm z sektora MSP planujących rozpoczęcie lub rozwój współpracy w oparciu o takie rozwiązania, jak np. dostosowanie własnych systemów informatycznych do systemów przedsiębiorców, z którymi kooperują. Projekt powinien obejmować automatyzację wymiany informacji co najmniej między trzema przedsiębiorstwami. Od uruchomienia programu do 2010 r. przeprowadzono 5 naborów. W ich wyniku do dofinansowania zatwierdzono 600 wniosków małych i średnich przedsiębiorstw. Do 1 kwietnia br. podpisano 568 umów na kwotę dofinansowania 235,6 mln zł.

Projekt systemowy. PARP realizuje również projekt systemowy dotyczący utworzenia i prowadzenia specjalistycznego portalu internetowego na potrzeby działań 8.1 i 8.2 oraz prowadzenia kampanii promocyjnych i informacyjnych. Na stronie www.web.gov.pl można się zapoznać z przykładami dobrych praktyk w realizacji projektu w obu działaniach, skorzystać z poradników i śledzić aktualności dotyczące wspierania gospodarki elektronicznej w PO IG. Więcej ciekawostek i komentarzy na www.facebook.com/webgovpl.

Jerzy Gontarz

Źródło: PARP, stan na 18 marca 2011 r.

zwierzak on-line

Zespół projektowy. Od lewej: Monika Trawka, Sławomir Dłubak oraz Katarzyna Ciechanowska

Zdarzyło ci się zgubić książeczkę zdrowia lub wyniki badań twojego pupila? Zapomniałeś o umówionej wizycie bądź obowiązkowym szczepieniu? Właścicielom zwierząt domowych wrocławska firma Blue Vet Sp. z o. o. proponuje nowe rozwiązanie: elektroniczną książeczkę zdrowia zwierzaka, która znajdzie się na stronie www.e-ksiazeczka.pl.

Innowacyjność projektu polega na umożliwieniu lekarzom weterynarii zdalnego dostępu do rekordów (kartotek) medycznych pacjentów

Pomysłodawcą projektu i założycielem spółki Blue Vet jest Sławomir Dłubak, miłośnik zwierząt, który studiował medycynę weterynaryjną w Lublinie i we Wrocławiu. Pomysł powstał już w 2007 r., podczas praktyk studenckich i staży klinicznych, jednak zabrakło wówczas źródła finansowania tak poważnego, ogólnopolskiego przedsięwzięcia. W 2009 r. Dłubak dowiedział się z mediów, że istnieje szansa na pozyskanie dotacji unijnej z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i od razu zabrał się do pisanania wniosku o dofinansowanie. – Nie byłem w stanie zrobić tego samodzielnie, dlatego zdecydowałem się skorzystać z pomocy wrocławskiej firmy konsultingowej, która wspierała mnie przez 3 miesiące intensywnej pracy nad wnioskiem – mówi Sławomir Dłubak, prezes zarządu spółki Blue Vet i kierownik projektu. W ramach działania 8.1 PO IG projekt „Internetowy system do zarządzania praktyką weterynaryjną z ogólnopolską bazą danych e-książeczka zdrowia oraz multimedialny portal dla miłośników psów i kotów” uzyskał dofinansowanie w wysokości prawie 840 tys. zł (w tym 700 tys. zł z budżetu Unii Europejskiej).

Podczas 4 miesięcy stresującego oczekiwania na wyniki naboru prowadzonego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) powstawały

już struktury nowej firmy, a w czerwcu 2010 r. spółka Blue Vet rozpoczęła realizację dwuletniego projektu. Pracuje nad nim czworo specjalistów, wspomaganych przez ośmiu software developerów tworzących oprogramowania w oparciu o najnowocześniejsze technologie Microsoftu.

Ja i mój zwierzak w sieci. – Będziemy oferować nowatorskie rozwiązania technologiczne dla lekarzy weterynarii do zarządzania zakładami leczniczymi dla zwierząt, a przede wszystkim dla właścicieli zwierząt domowych, głównie psów i kotów. Nasz projekt ma na celu wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań dla branży weterynaryjnej poprzez stworzenie ekosystemu łączącego opiekunów i weterynarzy, na którym *de facto* najbardziej skorzystają zwierzaki – wyjaśnia Dłubak.

Innowacyjność projektu polega na umożliwieniu lekarzom weterynarii zdalnego dostępu do rekordów (kartotek) medycznych pacjentów. Dzięki temu, w sytuacji, gdy pupil leczony będzie w innej niż zazwyczaj przychodni weterynaryjnej (np. podczas konsultacji u specjalisty czy też w trakcie wyjazdu wakacyjnego), weterynarz nieznający historii choroby będzie mógł ją przejrzeć on-line i zastosować właściwe metody leczenia. Dodatkowo dostęp do karty zdrowia (przez przeglądarkę internetową) będą mieli także właściciele zwierząt. Obawy o utratę książeczki zdrowia pupila czy też innej dokumentacji związanej z jego leczeniem odejdą w niepamięć. System umożliwi również elektroniczną rejestrację do weterynarza, dzięki czemu nie trzeba będzie tracić czasu na czekanie w kolejce. W ramach projektu zaplanowano także utworzenie portalu dla miłośników psów i kotów ze specjalistyczną bazą wiedzy na temat zdrowia: www.e-lecznica.pl.

Pieniądze z sensem. Podczas realizacji projektu spółka Blue Vet napotkała jednak problem, który zagroził dalszym pracom. Okazało się, że pierwotny kosztorys systemu (oprogramowania) został poważnie niedoszacowany. – Złożyliśmy prośbę do Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości o przesunięcie środków w harmonogramie. Mimo braku decyzji PARP w chwili podpisywania umowy o wykonanie systemu, zdecydowaliśmy się podpisać ją i kontynuować realizację projektu. Teraz (marzec 2011 r.) czekamy na odpowiedź PARP – mówi Sławomir Dłubak. – Procedury ubiegania się o dofinansowanie i realizacji projektu są trudne, ale i tak polecamy tę drogę ludziom, którzy mają naprawdę innowacyjny pomysł. Ubieganie się o dotacje odradzamy firmom i decydom nastawionym wyłącznie na konsumpcję i marnotrawienie środków z funduszy Unii Europejskiej – dodaje prezes Blue Vet Sp. z o.o.

Julia Hoffmann

Rozmowa z Nikodemem Jaworskim, prezesem firmy ACNJ Sp. z o. o., twórcą portalu www.tuwyjezdzam.pl.

podróż z sieci

» Skąd pomysł na portal – wyszukiwarkę usług turystycznych w Polsce?

Zaczął się od pomysłu na portal dla niepełnosprawnych. Nie było jednego komplementarnego serwisu internetowego, w którym osoba niepełnosprawna mogłaby znaleźć szeroką ofertę usług turystycznych, gastronomicznych i rozrywkowych, przeznaczonych dla niej. Następnie okazało się, że podobny problem dotyczy innych grup, np. rodzin z dziećmi czy osób poszukujących aktywnego wypoczynku. Są oferty poszczególnych ośrodków, wyszukiwarki hoteli, restauracji, ale nie ma portalu, który oferowałby to wszystko w jednym, a dodatkowo był współtworzony przez społeczność.

» Na czym będzie polegać innowacyjność?

Istotnym elementem będzie zaawansowana wyszukiwarka, umożliwiająca bardzo precyzyjne określenie oczekiwań oraz wybór ściśle sprecyzowanych kryteriów. Słabym punktem funkcjonujących obecnie serwisów jest to, że często nie wykorzystują potencjału mediów społecznościowych. My chcemy sprawić, aby nasz portal był elastyczny i umożliwiał użytkownikom współuczestniczenie w jego tworzeniu. Nasza idea jest oparta na trzech filarach. Portal ma być komplementarny, dedykowany i weryfikowalny. Komplementarny, bo będzie się opierał nie na ofercie jednego miejsca, jednej gminy, ale na zbiorze ofert z danego regionu. Dedykowany, bo skierowany do poszczególnych grup docelowych. Weryfikowalny, ponieważ chcemy, aby użytkownicy uczestniczyli w ocenianiu ofert oraz dodawali własne sprawdzone miejsca.

» Uzyskaliście dofinansowanie w wysokości 395 tys. zł w ramach działania 8.1 „Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej”.

Wartość całego projektu wynosiła ponad 464 tys. zł, a to oznacza, że bez wsparcia ze strony Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) nie byłibyśmy w stanie go zrealizować (wsparcie z EFRR stanowi ponad 335 tys. zł). Początkującej firmie, która działa na rynku krócej niż rok, żaden bank nie jest skłonny udzielić kredytu, nawet jeśli jej pomysł będzie wydawał się doskonały. Sami się o tym przekonaliśmy, kiedy próbowaliśmy zdobyć kredyt już po wygraniu dotacji. Mieliśmy umowę, wkład własny, a nawet środki na realizację trzech etapów. Potrzebowaliśmy rezerwy na wypadek, gdyby rozliczenie drugiego etapu przeciągało się. Banki odmówiły, fundusze również. Dlatego uważam, że dotacja to świetny pomysł na zdobycie kapitału dla młodych, ambitnych przedsiębiorców. Nam pomogła podjąć decyzję o założeniu własnej firmy i realizacji projektu, który dojrzał kilkanaście miesięcy.

» Jak portal będzie funkcjonował w przyszłości?

Zrealizowanie projektu i rozliczenie dotacji to początek długiej drogi. Kończąc projekt, beneficjent wychodzi spod klosza Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) i musi obronić swój pomysł w sytuacji rynkowej. To jest najtrudniejszy etap przedsięwzięcia. Trzeba być do niego bardzo dobrze przygotowanym. Rynek zweryfikuje nasze idee i perspektywy. Planujemy kilka źródeł dochodu, a jednym z nich będzie sprzedaż abonamentów dla hoteli, restauracji i innych obiektów, które zainteresowane będą zamieszczaniem dodatkowych informacji o swoich usługach. Zamierzamy prowadzić intensywne działania cross-sellingowe i cross-brandowe. Na tym etapie nie chciałbym jednak ujawniać wszystkich szczegółów.

» Ilu pracowników zatrudnia firma?

Obecnie zatrudniamy dwie osoby, ale w miarę rozwoju portalu chcemy się opierać na outsourcingu usług, np. sprzedażowego call-center, mogącego oferować wspomniane abonamenty.

» Przygotowania trwają od roku. Kiedy start?

Wszystkie prace zostaną sfinalizowane do końca marca. Choć zakładamy, że całość będzie działać bez zarzutu, musimy być gotowi na różne ewentualności i sytuacje kryzysowe. Dlatego chcemy się wstrzymać kilka miesięcy, aby zobaczyć, czy nic nieprzewidzianego się nie wydarzy, np. przy zwiększonym ruchu internautów. Kiedy serwis zacznie normalnie funkcjonować, wolelibyśmy uniknąć sytuacji irytujących dla użytkowników, m.in. z powodu zawieszania się czy przeciążenia serwerów. Ci, którzy się zrażą, nigdy już nie wrócą. Ale za kilka miesięcy będzie o nas głośno.

Rozmawiała **Joanna Pieńczykowska**

Chcemy, aby użytkownicy portalu uczestniczyli w ocenianiu ofert oraz dodawali własne sprawdzone miejsca

Projekt „Wprowadzenie innowacji organizacyjnej poprzez wdrożenie systemu B2B w obrębie Hurtimex SA i jej partnerów” zainicjował w łódzkiej firmie odzieżowej rewolucyjne zmiany. Przede wszystkim stworzył nową jakość w obsłudze kontrahentów.

moda z platformy

Jak będzie wyglądała moda dziecięca w przyszłym roku? Na to pytanie znają odpowiedź m.in. projektanci spółki Hurtimex, która swoją ponad dwudziestoletnią działalność rozpoczynała od sprzedaży odzieży pod zagranicznymi markami, ale szybko przestawiła się na projektowanie własnych kolekcji. Dziś jej znaki towarowe „Tup Tup” oraz „HOOP” znane są zapewne większości młodych rodziców.

Rozbudowana sieć. Przedsiębiorstwo stworzyło sieć sklepów franczyzowych oraz dostarcza towar do kilkuset handlujących wieloma markami odbiorców w kraju i za granicą. Ma też kilka sklepów własnych typu outlet. Firmę i jej interesy w regionie reprezentują przedstawiciele handlowi. Tak rozbudowany schemat organizacyjny to nie lada wyzwanie – trzeba zapanować nad wieloma zamówieniami i płatnościami, dbać o terminowość umów oraz nawiązywać nowe kontakty.

Decyzja o rozpoczęciu własnej działalności projektowej była przełomowa. Oprócz najlepszej jakości towarów i nowoczesnego wzornictwa łodzianie postawili na sprawne zarządzanie przedsiębiorstwem.

System Business to Business
uprościł funkcjonowanie przedsiębiorstwa

Pierwszą innowacją było wprowadzenie nowego sposobu dystrybucji towarów, opartego na zamówieniach klientów składanych z półrocznym wyprzedzeniem w podziale na dwie kolekcje: wiosenno-letnią oraz jesienno-zimową. Innowacje często wynikają z konieczności nadążenia nad zmianami zachodzącymi na rynku. Tak też było w przypadku spółki Hurtimex.

– Wiedzieliśmy, że musimy się rozwijać, tego wymaga od nas otoczenie. Firma cały czas unowocześnia system zarządzania, bo wiadomo, że jednym z podstawowych elementów dalszego rozwoju jest szybki przepływ informacji w ramach własnej sieci dystrybucji – mówi Jarosław Kopeć, wiceprezes firmy.

Projekt zrodzony z potrzeby. Uświadomienie sobie tych potrzeb skłoniło do skorzystania z działania 8.2 „Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B” PO IG. To było idealne narzędzie do wdrażania tego typu zmian organizacyjnych. Projekt tworzyli pracownicy firmy, w szczególności działu IT, który opracował niezbędne analizy i przygotował specyfikację. W sprawach formalnych pomogło doświadczenie wyniesione z realizacji dwóch innych projektów finansowanych ze środków unijnych. Jeden z nich (udział w międzynarodowych targach) otrzymał dotację z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2007-2013, a drugi (rozszerzenie działalności na rynki zagraniczne) – z działania 6.1 „Paszport do eksportu” PO IG.

Innowacyjny system, wdrożony w błyskawicznym tempie (od listopada 2008 do grudnia 2009 r.), stworzył nową jakość w obsłudze kontrahentów. Obsługa zamówień nie wymaga już bezpośredniego zaangażowania pracownika, bo większość procesu odbywa się automatycznie. Rozwiązanie pozwoliło ograniczyć wzrost zatrudnienia w dziale handlowym. Przy znacznym zwiększeniu liczby kontrahentów, zatrudniono tylko dwie nowe osoby, niezbędne do obsługi technicznej serwisu. Innowacja, mimo rozrastającej się sieci partnerów, wygenerowała więc oszczędności. – Nie wyobrażam sobie teraz pracy bez tego systemu – przyznaje Łukasz Zięba, koordynator działu IT. Wartość projektu wyniosła 587,6 tys. zł, z czego ponad 276 tys. zł pochodziło z PO IG (w tym 234 tys. zł stanowił wkład z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

System Business to Business uprościł funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Obieg dokumentów i informacji jest łatwiejszy i bardziej przejrzysty. Aplikacja ma rozbudowane raportowanie, umożliwiające kontrolę prowadzonych transakcji oraz funkcję wykrywania błędów i braków. Zwykły użytkownik internetu nie ma dostępu do platformy spółki Hurtimex. Dzięki zastosowaniu zaszyfrowanego tunelu w systemie mogą się logować jedynie firmy współpracujące i pracownicy, co gwarantuje użytkownikom pełne bezpieczeństwo obiegu informacji.

Dla spółki to był krok milowy. Jej wiceprezes, Jarosław Kopeć, zapowiada rozszerzenie działalności o nowe oddziały zagraniczne i realizację nowych projektów.

Izabela Rutkowska
Jerzy Gontarz

Korzystanie z map i nawigacji w telefonie komórkowym to większa oszczędność czasu, nerwów i paliwa oraz poczucie bezpieczeństwa. Projekt „PLATEAU – Otwarta Platforma Integracji Systemu B2B Nawigacji on-line” uzyskał z PO IG dofinansowanie w kwocie 763 tys. zł (w tym ponad 648 tys. zł z Unii Europejskiej).

NaviExpert to pierwsza polska nawigacja osobista do telefonów komórkowych. – Aby korzystać z innowacyjnych możliwości, jakie daje mobilna nawigacja GPS, wystarczy sprawdzić, czy telefon użytkownika jest na liście modeli kompatybilnych z NaviExpert, a następnie pobrać i zainstalować aplikację. W tej chwili mamy już prawie milion zarejestrowanych użytkowników – mówi Andrzej Jaszkiwicz, prezes poznańskiej spółki NaviExpert, zarządzający projektem. System NaviExpert lokalizuje dokładnie pozycję właściciela telefonu na mobilnej mapie i drogę do wy-

osobisty przewodnik

branego celu, niezależnie od sposobu podróżowania: samochodem, pieszo czy komunikacją miejską. Wystarczy pobrać aplikację, aby korzystać na bieżąco z aktualizowanych zasobów mobilnej mapy całej Europy, Polski lub wybranego miasta. Daje też możliwości lokalizacji użytecznych miejsc (np. restauracji, hoteli, instytucji) oraz wydarzeń (koncerty, kino, imprezy sportowe). Nawigacja samochodowa umożliwia sprawną, płynną jazdę z pominięciem aktualnych korków i remontów dróg.

– Nasza nawigacja nie jest tradycyjnym „produktem z pudełka”, jak GPS kupowany do samochodu. To usługa on-line. Klient instaluje w swojej komórce oprogramowanie połączone z naszym serwerem, a np. firma telekomunikacyjna sprzedaje je jako usługę nawigacyjną. Płaci za to operatorowi sieci, nie nam. My rozliczamy się odrębnie z naszymi partnerami biznesowymi – Orange, Play czy Era – wyjaśnia prezes Jaszkiwicz.

Pieniądże z przyszłością... Branża rozwija się bardzo dynamicznie i coraz więcej dostępnych jest telefonów z wbudowanym modułem GPS. Równie szybko rozbudowuje się także powstała w 2007 r. firma NaviExpert Sp. z o.o., cały czas inwestująca w rozwój.

– Zdecydowaliśmy się aplikować o dotację z funduszy unijnych, bo to duża okazja oraz konkurencyjne wobec innych źródło finansowania. To bardzo poważny zastrzyk finansowy i – w przeciwieństwie do kredytu bankowego – bezzwrotny. Dotacja pomogła nam dwukrotnie zwiększyć zatrudnienie, poszerzyć zakres prac i przyspieszyć ich realizację – mówi prezes Jaszkiwicz.

Realizowany od marca 2010 r. do końca marca 2011 r. projekt „PLATEAU – Otwarta Platforma Integracji Sys-

System NaviExpert to „osobisty przewodnik” posiadacza telefonu komórkowego

temu B2B Nawigacji on-line” (o wartości 980 tys. zł) to modelowy przykład przedsięwzięcia z zakresu działania 8.2 „Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B” PO IG. Typowy w tym działaniu projekt powinien bowiem obejmować integrację systemów informatycznych przedsiębiorstw lub wdrażanie nowych, mających na celu umożliwienie automatyzacji wymiany informacji pomiędzy systemami informatycznymi współpracujących przedsiębiorstw. – Naszymi partnerami są operatorzy sieci komórkowych, dostawcy aparatów telefonicznych (Samsung, LG, Ericsson), dostawcy danych mapowych o punktach użyteczności, wydarzeniach itp. oraz dostawcy danych trafikowych, czyli dotyczących natężenia ruchu drogowego. Nasz system nawigacji jako jedyny w Polsce jest zintegrowany z systemami bilingowymi trzech operatorów, a do naszych serwerów sphywają automatycznie, na bieżąco m.in. dane trafikowe z kilkudziesięciu tysięcy pojazdów – wyjaśnia prezes Jaszkiwicz.

...i klient z pieniędzmi. Projekt został napisany i zrealizowany przez dziewięcioosobowy zespół informatyków firmy NaviExpert oraz siedmiu programistów wspomaganym dodatkowo przez dwóch członków zarządu odpowiadających za technologie i kontakty biznesowe. – Sami zespołowo pisaliśmy wniosek o dofinansowanie – mówi Krzesimir Kotowski, business developer manager. – Wprawdzie w pierwszym były błędy formalne, ale za drugim razem wygraliśmy. Teraz projekt jest na ukończeniu. Jesteśmy zadowoleni. Przyniesie on korzyści nie tylko nam i naszym partnerom, ale przede wszystkim użytkownikom nawigacji, dla których cena usługi obniży się o 50%, przy jednoczesnym wzroście jej jakości.

Julia Hoffmann

FOT. FRANEK MAZUR

Damian Dec

komplementarność w poig

Instytucja Zarządzająca PO IG dąży do osiągnięcia efektywności wdrażania funduszy unijnych m.in. poprzez komplementarność i współdziałanie różnych instrumentów.

W ekonomii komplementarność występuje wtedy, gdy posiadanie jednego dobra powoduje zapotrzebowanie na drugie. W przypadku programów finansowanych ze środków unijnych jest jedną z zasad przyznawania wsparcia przez Unię Europejską państwom członkowskim. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 r., ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności, w art. 9 mówi o tym, że:

- „Fundusze zapewniają pomoc, która uzupełnia działania krajowe, w tym działania na poziomie regionalnym i lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty;
- Komisja i państwa członkowskie zapewniają zachowanie spójności pomocy funduszy z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty oraz jej komplementarność z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi”.

W Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia podkreśla się, że programy operacyjne zostały tak skonstruowane, aby wzajemnie uzupełniać podejmowane działania. Wyklucza to dublowanie się przedsięwzięć i prowadzi do wystąpienia **efektu synergii**, czyli sytuacji, w której łączny efekt realizacji kilku rodzajów interwencji/działań/projektów jest większy niż suma efektów realizacji interwencji/działania/projektu.

Mając na względzie wzajemne uzupełnianie się obszarów interwencji, działań i projektów, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zleciło ewaluację komplementarności interwencji w ramach PO IG z innymi programami operacyjnymi finansowanymi z funduszy UE. Niniejszy artykuł powstał w oparciu o wyniki tego badania (opublikowane na stronie www.poig.gov.pl w zakładce „Analizy, raporty, podsumowania”).

Na straży komplementarności. Narzędziem, które stoi na straży komplementarności między programami operacyjnymi, jest **linia demarkacyjna**. To zestaw kryteriów wskazujących dla określonego typu projektów miejsce (program operacyjny) ich realizacji, w celu uniemożliwienia wielokrotnego ich finan-

sowania z różnych funduszy UE. Wyraźnie wskazuje, w którym programie jakie przedsięwzięcia mogą być współfinansowane ze środków wspólnotowych, a jakie nie mogą. Kryteria odnoszą się do zasięgu oddziaływania, typu i wartości projektu oraz rodzaju beneficjenta. Dodatkowo zapewnieniu komplementarności w PO IG służą **kryteria wyboru projektów**. Do przykładowych należą: powiązania projektu z innymi projektami, współpracy z innymi podmiotami, doświadczenia projektodawcy w realizacji projektów z udziałem np. środków strukturalnych. Nie odwołują się wprost do efektów, rodzajów i skali komplementarności, lecz wspierają ją pośrednio, tworząc możliwość jej zaistnienia. Pomocna jest również **konstrukcja wniosku o dofinansowanie** i wymogi sformułowane w instrukcji jego wypełniania, kładące nacisk na analizę korzyści wynikających z opisanych projektów. Użyteczna jest także **realizacja projektów systemowych**, np. w formie bazy informacji na temat realizowanych w danym obszarze projektów, dzięki czemu wnioskodawcy mogą tworzyć do nich projekty komplementarne. Prawidłowo zdefiniowany **zakres interwencji** to kolejny czynnik stymulujący, a najlepszym przykładem są działania 1.4-4.1 „Wsparcie na prace badawcze i rozwojowe oraz wdrożenie wyników tych prac” PO IG, w ramach których dofinansowaniu podlega realizacja zarówno części badawczej, jak i wdrożeniowej projektu. Działanie 4.1 „Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R” jest kontynuacją prac badawczych i rozwojowych z działania 1.4 PO IG. Takie rozwiązanie pozwala zwiększyć szanse skutecznej komercjalizacji prowadzonych prac badawczo-rozwojowych.

Klasyfikacja komplementarności. Komplementarność może zachodzić zarówno pomiędzy działaniami PO IG a innymi programami (komplementarność zewnętrzna), jak i między projektami realizowanymi w ramach różnych działań PO IG (komplementarność wewnętrzna).

Komplementarność zewnętrzna występuje w przypadku projektów współfinansowanych ze środków krajowych i wspólnotowych, programów z różnych okresów programowania lub różnych instrumentów finansowych. Największą komplementarność PO IG wykazuje z regionalnymi programami operacyjnymi (RPO) oraz z Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki (PO KL).

Z regionalnymi programami PO IG jest komplementarny w zakresie wsparcia projektów o wysokim poziomie innowacyjności, rozwoju działalności badawczo-rozwojowej, wsparcia powiązań kooperacyjnych, promocji regionalnej i lokalnej, e-usług, infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, infrastruktury naukowej. Z PO KL wykazuje komplementarność w za-

kresie doskonalenia potencjału zasobów ludzkich niezbędnych dla innowacyjnych przedsiębiorstw, B+R oraz instytucji otoczenia biznesu. Obszar, w którym widoczna jest komplementarność PO IG z Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ), to infrastruktura uczelni i inwestycje środowiskowe w przedsiębiorstwach. Natomiast między PO IG a Programem Operacyjnym Rozwój

plementarne z projektami badawczo-wdrożeniowymi z działań 1.4-4.1 PO IG.

Beneficjentami, którzy realizują najbardziej komplementarne wewnętrznie projekty, są przedsiębiorstwa (szczególnie prowadzące prace B+R) oraz firmy świadczące usługi elektroniczne lub prowadzące działalność gospodarczą w formie elektronicznego biznesu typu B2B.

Przykłady efektów synergii wynikających z komplementarności zewnętrznej

- Firma, korzystając ze środków RPO, wdrożyła innowacyjną technologię produkcji mebli, a dzięki wsparciu w ramach działania 8.2 „Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B” PO IG stworzyła platformę B2B łączącą ją z partnerami, dzięki czemu o 30% został skrócony czas dystrybucji produktów wdrożonych dzięki inwestycji wspartej z RPO.
- Gmina realizuje projekt związany z ograniczeniem wykluczenia cyfrowego (działanie 8.3 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – elnclusion” PO IG), adresowany do osób niepełnosprawnych, oraz projekt związany z ich aktywizacją zawodową (poddziałanie 7.2.1 „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” PO KL), w efekcie osoby podjęły pracę na zasadzie telepracy.
- Firma realizująca inwestycję finansowaną z działania 4.3 „Kredyt technologiczny” PO IG wdraża technologię zmniejszającą zużycie energii elektrycznej. Jednocześnie inny beneficjent realizuje projekt finansowany z PO IiŚ, którego celem jest zmniejszenie energochłonności, dzięki czemu zmniejsza się łączne zużycie energii oraz emisja substancji szkodliwych do atmosfery.

Polski Wschodniej (PO RPW) zaobserwowana ona została dla projektów z zakresu budowy infrastruktury szerokopasmowego dostępu do internetu oraz infrastruktury B+R, realizowanych poprzez wsparcie dla indywidualnych projektów skupiających się w regionie Polski Wschodniej.

Wśród beneficjentów, którzy najczęściej realizują komplementarne zewnętrznie projekty, są jednostki samorządu terytorialnego – szczególnie w ramach działania 8.3 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – elnclusion” PO IG i poddziałania 6.2.2 „Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych” PO IG.

Wysoką **komplementarność wewnętrzną** wykazują głównie działania dotyczące rozwoju społeczeństwa informacyjnego, a zwłaszcza działania 8.1 „Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej” i 8.2 „Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B”, realizowane przez firmy tworzące systemy do świadczenia e-usług lub platformy do realizacji procesów biznesowych w formie elektronicznej. Są one komplementarne nie tylko z innymi projektami z priorytetu VIII, lecz także z innymi działaniami skierowanymi do przedsiębiorstw lub instytucji otoczenia biznesu, z których usług skorzystały. Dobrym przykładem uzupełniających się działań jest również wspieranie inwestycyjne innowacyjności przedsiębiorstw – przede wszystkim działanie 4.2 „Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego” i działanie 4.4 „Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym”. Oba są kom-

Podsumowanie. Komplementarność projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich można podsumować zasadą $2+2=5$, która oznacza, że wspólne działanie daje większe efekty niż suma efektów działań indywidualnych. Dodatkowe efekty mogą wynikać z uzupełniających się przedmiotów interwencji, logicznie następujących po sobie działaniach w ramach kolejnych projektów czy też objęcia różnymi formami wsparcia tej samej osoby lub instytucji. Beneficjent powinien pomyśleć o komplementarności już na etapie opracowywania wniosku, gdyż często jest to brane pod uwagę przy ocenie. Przygotowując projekt własny, należy zapoznać się z innymi już realizowanymi i zastanowić, w jakim stopniu ich efekty można wykorzystać w naszym. Takie podejście przełoży się zarówno na zwiększenie szansy otrzymania wsparcia, jak i przyczyni do zwiększenia efektywności wdrażania Funduszy Europejskich w Polsce. Nieoceniona jest rola Instytucji Zarządza-

Przykłady efektów synergii wynikających z komplementarności wewnętrznej

- Firma zrealizowała projekt badawczo-rozwojowy, finansowany z działania 1.4-4.1 PO IG „Wsparcie na prace badawcze i rozwojowe oraz wdrożenie wyników tych prac” i wdrożyła do sprzedaży innowacyjny produkt. Dzięki drugiemu projektowi z działania 6.1 „Paszport do eksportu” PO IG wprowadziła go na rynki zagraniczne, co wpłynęło na zwiększenie jej przychodów.
- Firma zrealizowała projekt w ramach działania 8.1 „Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej” PO IG, a dzięki uczestnictwu w projekcie realizowanym przez sieć aniołów biznesu (poddziałanie 3.3.1 „Wsparcie dla IOB” PO IG) pozyskała prywatnego inwestora.
- Firma telekomunikacyjna zrealizowała projekt w ramach działania 8.4 „Zapewnienie dostępu do internetu na etapie ostatniej mili” PO IG. Na zlecenie gminy wykonuje inny projekt z działania 8.3 „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – elnclusion” PO IG. Stworzona infrastruktura w ramach działania 8.4 przyczynia się do zmniejszenia kosztów świadczonych usług, ponoszonych przez beneficjenta działania 8.3.

jącej PO IG, która powinna zadbać o zwiększenie wiedzy i świadomości beneficjentów na temat definicji i roli komplementarności w realizowanych przez nich projektach. Zaleca się również wzmocnienie lub doprecyzowanie kryteriów wyboru projektów wspierających komplementarność.

Damian Dec – ekspert w zakresie funduszy unijnych o dużym doświadczeniu w prowadzeniu badań i analiz dotyczących wykorzystania środków unijnych w Polsce. Trener i konsultant w zakresie zasad funkcjonowania funduszy, zarządzania projektami, biznes planów i studiów wykonalności.

Kongres EBAN w Warszawie

12 i 13 maja 2011 r. odbędzie się po raz pierwszy w Polsce XI Kongres Europejskiej Sieci Aniołów Biznesu (EBAN) – największe i najbardziej prestiżowe wydarzenie tego typu w Europie. EBAN powstał w 1999 r. we współpracy z Komisją Europejską, jako organizacja non-profit typu think tank, której głównym celem jest budowanie wspólnych standardów działania oraz promocja aniołów biznesu i ich sieci na naszym kontynencie. Obecnie zrzesza niemal 100 organizacji z 27 krajów Europy, w których działa łącznie ponad 20 tys. inwestorów. Tematami tegorocznej edycji będą: syndykaty i wspólne inwestowanie, alternatywne modele zarządzania, wpływ inwestycji we wczesnym stadium rozwoju na gospodarkę oraz najciekawsze kierunki rozwoju innowacyjnego biznesu. Uczestnicy wysłuchają prezentacji, wezmą udział w dyskusjach panelowych oraz warsztatach. Podczas uroczystej gali już po raz szósty zostaną wręczone nagrody EBAN dla najwybitniejszych aniołów biznesu w Europie. Udział w kongresie jest bezpłatny, jednak liczba miejsc jest ograniczona. Uczestnictwo można zgłaszać za pośrednictwem formularza, dostępnego na stronie www.ebancongress2011.eu. Organizatorem jest największa polska sieć Aniołów Biznesu – Lewiatan Business Angels, działająca przy PKPP Lewiatan. Projekt współfinansowany jest ze środków PO IG, poddziałanie 3.3.1 „Wsparcie dla Instytucji Otoczenia Biznesu”.

Źródło: Portal innowacji

Turbo i innowacje

Stacja TVN Turbo na zlecenie MRR przygotowała specjalne odcinki programów „Pojechany Łikend” oraz „Polak potrafi”, w których przedstawiono wybrane projekty, zrealizowane dzięki wsparciu z PO IG. „Pojechany Łikend” jest skierowany do widzów ceniących aktywną turystykę i zwiedzanie ciekawych miejsc w Polsce, dlatego pokazano w nim projekty dofinansowane w ramach działania 6.4 „Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym”. W pierwszym odcinku (emisja 2 marca) widzowie dowiedzieli się o realizowanym przez gminę Zabrze projekcie „Europejski Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej”, polegającym na rozbudowie sztolni górniczych i utworzeniu szlaku turystycznego łączącego zabytkowe obiekty górnicze. W drugim odcinku (9 marca) zaprezentowano dwa przedsięwzięcia: „Śladem europejskiej tożsamości Krakowa – szlak turystyczny po podziemiach Rynku Głównego” oraz „Szlaki nowej przygody w zabytkowej Kopalni Soli Wieliczka”. Uruchomiona niedawno trasa turystyczna w podziemiach Rynku Głównego w Krakowie prezentuje historię miasta zmieniającego się na przestrzeni wieków. Z kolei „Wieliczka” oferuje fascynujące spotkanie z geologią oraz historią. Podczas podziemnego spaceru turyści mają okazję dokładnie przyjrzeć się śladom eksploatacji soli, jaka miała tu miejsce między XIV a XIX wiekiem.

Konwencja programu „Polak potrafi” polega na odwiedzaniu z kamerą fabryk i miejsc dynamicznie rozwijających się gałęzi przemysłu oraz prezentacji produktów zdobywających uznanie na światowych rynkach. W kolejnych trzech odcinkach (20 i 27 marca oraz 3 kwietnia) prezentowano: „Wdrożenie nowej technologii umożliwiającej uruchomienie produkcji innowacyjnych opakowań na płyny z wykorzystaniem rozdmuchu dwuwarstwowego” (dz. 4.3) – projekt zrealizowany przez Fabrykę Opakowań Kosmetycznych Pollena S. A.; „Zintegrowany mobilny system wspomagający działania antyterrorystyczne i antykrzysowe PROTEUS” (poddz. 1.1.2), którego beneficjentem jest Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP oraz „Serwis do budowania mobilnych społeczności w oparciu o komunikację SMS” (dz. 8.1) – realizowany przez „SMS Central” Marcin Kapustka. Wszystkie odcinki są dostępne na stronie www.poiq.gov.pl.

Źródło: MRR

Słowniczek

Usługi Asset Management (AM) – zarządzanie kapitałem pieniężnym lub instrumentami finansowymi na zlecenie indywidualnego klienta, który nie posiada odpowiedniej wiedzy, umiejętności bądź czasu, aby samemu nimi aktywnie zarządzać.

Private placement (emisja niepubliczna, zamknięta) – bezpośrednia sprzedaż akcji wyselekcjonowanej, wąskiej grupie inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych. Jest jednym ze sposobów na debiut na rynku NewConnect.

Oferta publiczna – proponowanie nabycia akcji skierowane do co najmniej 100 osób lub do nieoznaczonego adresata, wymagające sporządzenia prospektu emisyjnego zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Prospekt emisyjny – dokument wydawany przez emitenta, dotyczący jego sytuacji prawnej i finansowej oraz papierów wartościowych przygotowanych do emisji.

B2B (Business to Business) – określenie transakcji biznesowych zachodzących np. między producentem a hurtownikami, dystrybutorami lub punktami sprzedaży. Zarządzanie tym złożonym systemem można znacznie ułatwić przez automatyzację przepływu informacji oraz integrację danych o sprzedaży i terminach dostaw.

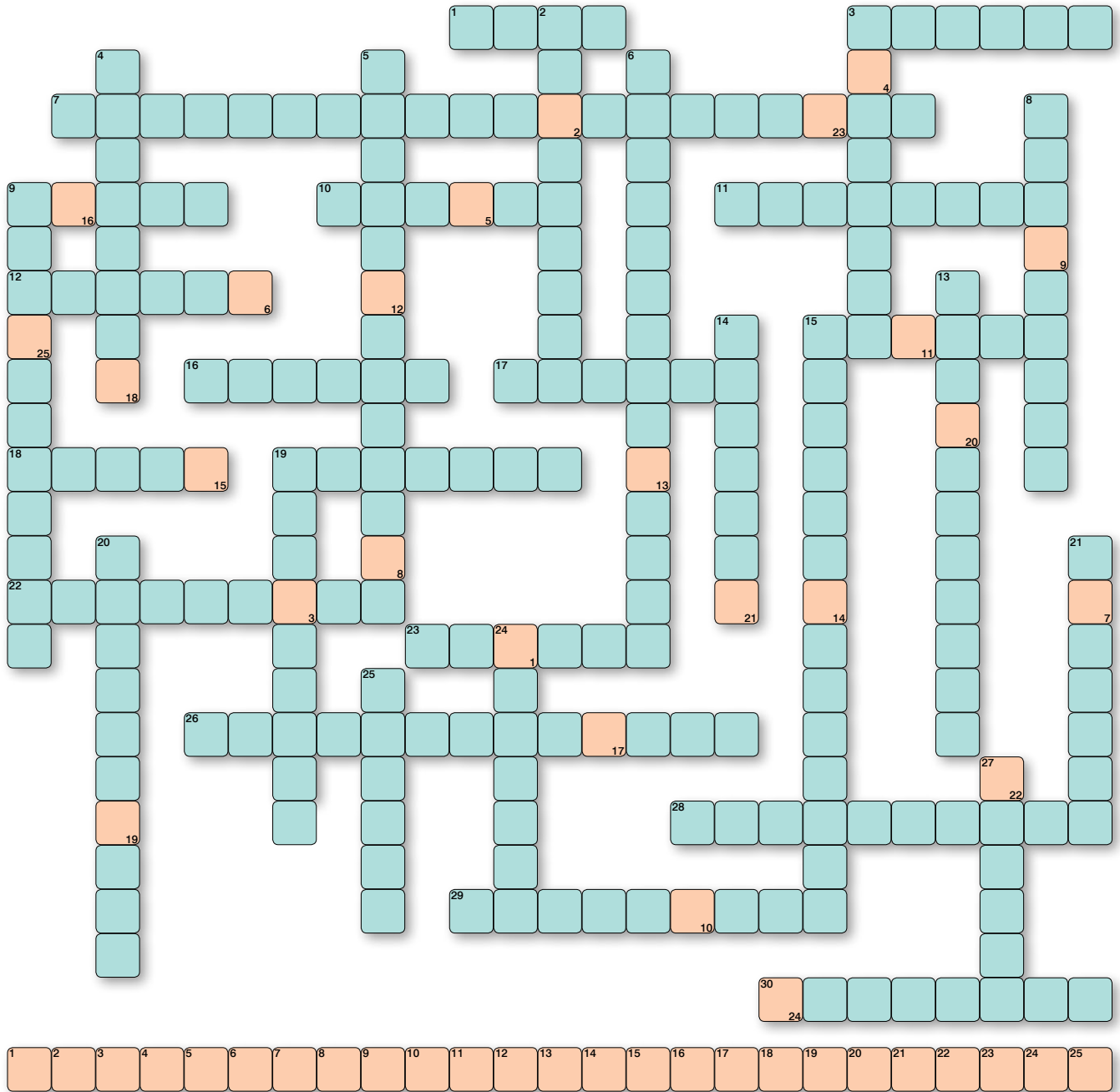
Krajowa Rezerwa Wykonania (KRW) – dodatkowe środki z funduszy unijnych przeznaczone na wsparcie programów operacyjnych, w ramach których pieniądze są wydawane najszybciej i najefektywniej.

Dostosowanie techniczne (DT) – środki przeznaczone w związku z niedoszacowaniem wyników gospodarczych niektórych państw członkowskich (Bułgaria, Czechy, Estonia, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska, Rumunia i Słowacja). Dostosowanie techniczne przewidziano w trakcie negocjacji perspektywy finansowej 2007-2013.

Unia wspiera polskie innowacje

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego jako instytucja pośrednicząca w aż trzech programach operacyjnych (Program Innowacyjna Gospodarka, Infrastruktura i Środowisko oraz Kapitał Ludzki) ma do wydania do 2013 r. 4,1 mld euro. Obecnie zakontraktowano już blisko 90% tych środków. Aby wypromować najciekawsze zrealizowane projekty akademickie i badawcze, uruchomiono nowy portal www.projekty.nauka.gov.pl. W nowoczesnej, interaktywnej formie przedstawiono beneficjentów korzystających ze środków unijnych. Podczas wirtualnego spaceru poznajemy wyjątkowe pomysły naukowców oraz nowoczesne rozwiązania powstające w polskich laboratoriach. Wśród projektodawców są zarówno polskie uczelnie, jak i prywatne przedsiębiorstwa wykorzystujące w swojej działalności specjalistyczną wiedzę naukową. W krótkich filmach koordynatorzy projektów wyjaśniają, na co zwrócić uwagę przy realizacji dofinansowanego przedsięwzięcia i co powinno być priorytetem podczas ubiegania się o dotacje, np. pomysł powinien być sprecyzowany – wówczas pozyskanie środków staje się łatwiejsze, a efekty trwalsze.

Źródło: MNiSW

Poziomo

1. skrót od Europejska Sieć Aniołów Biznesu
3. polski producent innowacyjnych opakowań z tworzyw sztucznych
7. przyznawany na wdrożenie lub zakup innowacyjnych technologii (dwuwyrzowy)
9. dokument dodatkowy, uzupełniający np. umowę
10. puszczenie w obieg, wysyłanie, nadawanie
11. obsługuje sieć telefonii komórkowej
12. natężenie ruchu drogowego
15. sprawozdanie, relacja, zestawienie
16. wydzielona część terenu lub gospodarki
17. obszar, okolica o charakterystycznych cechach, warunkach, regulacjach
18. opiekuńcza istota ze skrzydłami, także w biznesie
19. grupa przedsiębiorstw, instytucji i organizacji powiązanych siecią zależności
22. najstarsza zabytkowa kopalnia soli w Polsce
23. śmieci, resztki
26. inaczej: sprawdzalny

28. zorganizowany rynek akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, prowadzony poza rynkiem regulowanym
29. wyznaczenie pozycji obiektu oraz wytyczenie właściwej drogi
30. np. przeznacza środki finansowe na zakup akcji

Pionowo

2. regularna opłata za korzystanie z dostępu do urządzenia lub danych
3. współdziałanie różnych czynników, skuteczniejsze niż suma ich oddzielnych działań
4. konkurs ofert na wykonanie określonych robót i usług
5. zapobiega utracie ciepła w budynku
6. wzajemnie się uzupełniający
8. sztuka sprzedazy
9. opcja wyboru dla danego rozwiązania
13. zmiana przepisów w obowiązującym akcie prawodawczym
14. zasób, np. finansowy, ludzki, wiedzy

15. usprawnianie, ulepszenie
19. obliczenie przewidywanych kosztów inwestycji, budowy itp.
20. potwierdza zgodność z normami, autentyczność, ukończenie kursu itp.
21. synonim giełdy papierów wartościowych
24. oficjalna obietnica, zobowiązanie
25. propozycja zawarcia umowy
27. pierwsze kroki na scenie lub na giełdzie

Litery z ponumerowanych w dolnym narożniku pól utworzą rozwiązanie. Odpowiedzi prosimy przesyłać do 31 maja 2011 r. na adres po-ig@mrr.gov.pl z tytułem w mailu „KONKURS INNOWACYJNI”. Na zwycięzców czekają nagrody: zestaw piśmienniczy, torba sportowa i koc polarowy

Rozwiązanie krzyżówki z nr. 1(11)/2011: „Polityka integracji”. Nagrody za prawidłowe rozwiązanie otrzymali: walizkę – pan Janusz z Opola Lubelskiego, torbę sportową – pani Anna z Pruszkowa, a koc polarowy – pani Ewelina z Prostynia.

Kalendarium konkursów w ramach PO IG do końca 2011 r.

Działanie/poddziałanie PO IG	Planowana data ogłoszenia i uruchomienia konkursu	Miejsce ogłoszenia konkursu	Termin ukończenia naboru projektów
Działanie 1.2 Wzmocnienie potencjału kadrowego nauki	Program VENTURES 31 sierpnia 2011 r.	Strona internetowa FNP: www.fnp.org.pl	31 października 2011 r.
	Program TEAM 1 sierpnia 2011 r.		30 września 2011 r.
	Program HOMING PLUS 15 sierpnia 2011 r.		15 października 2011 r.
	Program POMOST 15 sierpnia 2011 r.		15 października 2011 r.
Działanie 1.4 Wsparcie projektów celowych	12 sierpnia 2011 r. – ogłoszenie konkursu 29 sierpnia – nabór wniosków	Strony internetowe: www.parp.gov.pl www.nauka.gov.pl	30 września 2011 r.
Działanie 3.3 Tworzenie systemu ułatwiającego inwestowanie w MSP	Poddziałanie 3.3.2 Wsparcie dla MSP 31 stycznia 2011 r. – ogłoszenie konkursu 14 lutego 2011 r. – nabór wniosków	Strona internetowa PARP: www.parp.gov.pl	<i>Nabór ciągły, do wyczerpania alokacji na 2011 rok lub do końca roku 2011.</i>
Działanie 4.3 Kredyt technologiczny	Ogłoszenie konkursu po wejściu w życie nowelizacji Ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej	Strona internetowa BGK: www.bgk.com.pl	<i>Nabór ciągły, do wyczerpania środków z alokacji na dany rok.</i>
Działanie 5.1 Wsparanie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym	1) 28 lutego 2011 r. – ogłoszenie konkursu 21 marca 2011 r. – nabór wniosków 2) 5 września 2011 r. – ogłoszenie konkursu 19 września 2011 r. – nabór wniosków	Strona internetowa PARP: www.parp.gov.pl	1) 27 maja 2011 r. 2) 30 listopada (lub do wyczerpania alokacji na konkurs)
Działanie 5.4 Zarządzanie własnością intelektualną	Poddziałanie 5.4.1 Wsparcie na uzyskanie/realizację ochrony własności przemysłowej 31 stycznia 2011 r. – ogłoszenie konkursu 14 lutego 2011 r. – nabór wniosków	Strona internetowa PARP: www.parp.gov.pl	<i>Nabór ciągły, do wyczerpania alokacji na 2011 rok lub do 31 grudnia 2011 r.</i>
Działanie 6.1 Paszport do eksportu	1) 6 czerwca 2011 r. – ogłoszenie konkursu prawdopodobnie tylko dla II etapu 20 czerwca 2011 r. – nabór wniosków 2) 3 października 2011 r. – ogłoszenie konkursu prawdopodobnie tylko dla II etapu 17 października 2011 r. – nabór wniosków	Strona internetowa PARP: www.parp.gov.pl	1) 8 lipca 2011 r. (lub do wyczerpania alokacji na konkurs) 2) 4 listopada 2011 r. (lub do wyczerpania alokacji na konkurs)
Działanie 6.2 Rozwój sieci centrów obsługi inwestorów i sprzedających poza Polskę oraz powstawanie nowych terenów inwestycyjnych	Poddziałanie 6.2.2 Wsparcie działań studyjno-koncepcyjnych w ramach przygotowania terenów inwestycyjnych dla projektów inwestycyjnych Przewidziano cztery rundy aplikacyjne 1) 2 maja 2011 r. 2) 1 sierpnia 2011 r. 3) 3 października 2011 r.	Strona internetowa MG: www.mg.gov.pl	1) 31 maja 2011 r. 2) 31 sierpnia 2011 r. 3) 31 października 2011 r.
Działanie 6.5 Promocja polskiej gospodarki	Poddziałanie 6.5.2 Wsparcie udziału przedsiębiorców w programach promocji II kwartał 2011 r. – ogłoszenie konkursu w ramach branżowych programów promocji	Strona internetowa MG: www.mg.gov.pl	<i>Nabór ciągły, do wyczerpania alokacji na 2011 rok</i>
Działanie 8.1 Wsparanie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej	18 kwietnia 2011 r. – ogłoszenie konkursu 9 maja 2011 r. – nabór wniosków	Strona internetowa PARP: www.parp.gov.pl	3 czerwca 2011 r.
Działanie 8.2 Wsparanie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B	1) 21 marca 2011 r. – ogłoszenie konkursu 4 kwietnia 2011 r. – nabór wniosków 2) 19 września 2011 r. – ogłoszenie konkursu 3 października 2011 r. – nabór wniosków	Strona internetowa PARP: www.parp.gov.pl	29 kwietnia 2011 r. 28 października 2011 r.
Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – elInclusion	1) 15 lutego 2011 r. – ogłoszenie konkursu 28 lutego 2011 r. – nabór wniosków 2) 18 lipca 2011 r. – ogłoszenie konkursu 1 sierpnia 2011 r. – nabór wniosków	Strona WWPE: www.wwpe.gov.pl	27 maja 2011 r. 28 października 2011 r.
Działanie 8.4 Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”	1) 6 czerwca 2011 r. – ogłoszenie konkursu 20 czerwca 2011 r. – nabór wniosków 2) 3 października 2011 r. – ogłoszenie konkursu 17 października 2011 r. – nabór wniosków	Strona WWPE:	2 września 2011 r. 30 grudnia 2011 r.